PASVALIO RAJONO BIBLIOTEKŲ VEIKLOS IR TINKLO OPTIMIZAVIMO PROGRAMA

2023 – 2026 METAMS

Pagrindinis programos tikslas – įvertinti Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos ir padalinių – kaimo bibliotekų infrastruktūros ir veiklų būklę, privalumus, trūkumus bei perspektyvas. Programa siekiama numatyti kryptis, uždavinius ir priemones bibliotekų veiklai iki 2026 metų.

Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2016 m. balandžio 29 d. kultūros ministro įsakymu patvirtintomis Bibliotekų plėtros strateginėmis kryptimis 2016−2022 metams, Pasvalio rajono savivaldybės strateginiais dokumentais, Pasvalio rajono savivaldybės Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos strateginiu planu 2021–2025 metams, išanalizavus šiuo metu vykdomus tarptautinius, nacionalinius, lokalius projektus ir esamą bibliotekų padėtį. Programoje numatytais veiklos prioritetais, priemonėmis siekiama racionaliai naudoti lėšas, kurti vartotojų poreikius atitinkančias kokybiškas veiklas, gerinti jų pasiekiamumą ir prieinamumą.

Programą rengė: *Danguolė Abazoriuvienė*, direktorė
Audronė Likienė, Inovacijų,
metodikos ir informacijos išteklių centro vedėja
Biruta Baronienė, vyriausioji
buhalterė
Rita Bedulytė, Vartotojų aptarnavimo centro vedėja
Dainius Vareika, direktoriaus pavaduotojas ūkio
ir bendriesiems reikalams
Rita Baltrukienė, vyriausioji metodininkė
Violeta Atkočiūnienė, Kiemėnų k. bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė

Programa apsvarstyta Darbuotojų visuotiniame susirinkime, įvykusiame 2022 m. lapkričio 25 d.

SUDERINTA:
Darbo tarybos pirmininkas
Vidmantas Skvireckas

TURINYS

I. RAJONO BIBLIOTEKŲ BENDROJI CHARAKTERISTIKA.....3

Pagrindiniai rodikliai.....6

Bibliotekų ir jų tinklo pokyčiai.....7

Bibliotekos darbuotojai.....13

Bibliotekų patalpos.....16

Bibliotekų finansavimas.....18

II. BIBLIOTEKŲ SISTEMOS PRIORITETAI, TIKSLAI UŽDAVINIAI IR VIZIJA..... 22

Tikslai ir uždaviniai.....22

SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių) analizė.....24

III. BIBLIOTEKŲ VEIKLOS IR TINKLO PERTVARKA..... 27

Pagrindiniai pertvarkos uždaviniai.....27

Pertvarkos esminiai principai.....27

Bibliotekų veiklos ir tinklo pertvarkos kryptys ir etapai.....28

IV. PASVALIO RAJONO BIBLIOTEKŲ VEIKLOS IR TINKLO OPTIMIZAVIMO 2023 – 2026 M. PRIEMONIŲ PLANAS..... 32

V. PRIEDAI.....41

I. RAJONO BIBLIOTEKŲ BENDROJI CHARAKTERISTIKA

2022 m. sausio 1 d. gyventojų skaičius Pasvalio rajone – **22.575** (Lietuvos statistikos departamento duomenys): kaime – 15231, Pasvalio m. – 6372; Joniškėlio m. – 972.

Palyginimui: **2001 m**. rajone gyveno 34.920, kaime – 24.734. **2013 m**. – 27.309, kaime – 18.883. **2020** m. – 22816, kaime – 15412. 2022 m. sausio 1 d. rajone – 22575. Per 20 metų rajone sumažėjo virš 12 tūkst. gyventojų; per paskutiniuosius 5 metus sumažėjo virš 2,5 tūkst. gyventojų.

Pasvalio rajone yra du miestai – Pasvalys ir Joniškėlis, 7 miesteliai. Pasvalio rajoną sudaro 11 seniūnijų, iš kurių 9 yra kaimiškos. Dauguma rajono gyventojų gyvena kaimuose ir nedideliuose miesteliuose (67,5 proc.). Pasvalio rajono savivaldybė yra viena iš daugiausiai netekusių gyventojų Panevėžio apskrityje (Pasvalio r. sumažėjo 6 proc.) Pagrindinė tokio mažėjimo priežastis – neigiamas migracijos saldo. Analizuojant gyventojų pokyčio mieste ir kaime duomenis, matyti, jog kaime gyventojų skaičius mažėjo sparčiau negu mieste (mieste – 3,2 proc., o kaime – 7,6 proc.). Tam įtakos galėjo turėti aukštas nedarbo lygis rajone, kuris įtakojo gyventojų persikėlimą iš kaimo vietovių į miestus. Vertinant demografinę situaciją rajone taip pat reikia paminėti ir gyventojų senėjimo reiškinį. Vis labiau senstantys gyventojai signalizuoja, jog keičiasi visuomenės struktūra: mažėja vaikų ir darbingo amžiaus gyventojų skaičius, daugėja pensinio amžiaus. Lietuvos statistikos departamento 2022 m. pradžios duomenimis 0 –14 metų gyventojų grupė sudarė 13,9 proc., darbingo amžiaus – 60 proc., pensinio amžiaus – 25,2 proc. visų savivaldybės gyventojų.

Mažėjant rajone gyventojų skaičiui, didėjant migracijai, nedarbui, įvertinus vietos bendruomenių socialinę ir demografinę informaciją, bibliotekų aptarnavimo spindulį, žinias apie rajono transporto sistemą, duomenis apie kitų organizacijų bendruomenėms teikiamas paslaugas atsakingai vertiname susidariusią padėtį ir planuojame bibliotekų tinklo pertvarką, veiklų optimizavimą, nes bibliotekų tinklo mažinimas ir nepamatuotas veiklų optimizavimas gali turėti ir neigiamos įtakos. „Bibliotekos turi puikią galimybę kiekvienam įsitraukti ir sujungti tai, kas vadinama „skaitmenine atskirtimi“. Jos gali tai pasiekti padarydamos informacines technologijas viešai prieinamas, mokydamos darbo kompiuteriu pagrindų ir dalyvaudamos kovos su neraštingumu programose. Įgyvendindamos prieinamumo visiems principą, kuriomis informacija pasiekiama įvairiais būdais, taip pat per spaudą, skaitymą ir žodinę transliaciją. Naudojimasis biblioteka informacijos paieškai, mokslui, mokymuisi ar laisvalaikiui, suteikia geros socialinės patirties, prisideda prie demokratinės gerai informuotų piliečių visuomenės kūrimo ir palaikymo, praturtina žmonių ir bendruomenių gyvenimą“ (*Viešųjų bibliotekų paslaugų plėtra: IFLA ir UNESCO gairės*).

Pasvalio rajone veikia 33 stacionarios bibliotekos: 31 kaimo, Joniškėlio miesto ir Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka bei Mobili biblioteka – bibliobusas. Bibliotekų tinklo žemėlapis pavaizduotas ***1 priede.***

Pasvalio rajono gyventojų skaičius seniūnijose (pagal seniūnijų pateiktus duomenis 2022 m. sausio 1 d.):

Eil. Nr.	Seniūnija	Gyventojų skaičius	Kaimų skaičius	Bibliotekų skaičius	Kaimo bibliotekos
1.	Daujėnų seniūnija	1006	24	2	Daujėnų, Girsūdų
2.	Joniškėlio miesto seniūnija	1048	-	1	Joniškėlio miesto
3.	Joniškėlio apylinkių seniūnija	1475	24	4	Meškalaukio, Nakiškių, Norgėlų, Švobiškio
4.	Krinčino seniūnija	1735	37	4	Gulbinėnų, Kraštų, Krinčino, Pajiešmenių
5.	Namišių seniūnija	832	3	2	Kiemėnų, Namišių
6.	Pasvalio apylinkių seniūnija	2779	29	3	Diliauskų, Ustukių, Valakėlių
7.	Pasvalio miesto seniūnija	6451	-	1	VB
8.	Pumpėnų seniūnija	1991	34	4	Jurgėnų, Kriklinių, Pumpėnų, Rinkūnų
9.	Pušaloto seniūnija	1348	26	3	Deglėnų, Mikoliškio, Pušaloto
10.	Saločių seniūnija	2181	39-6	5	Dagių, Raubonių, Saločių, Žadeikonių, Žilpamūšio
11.	Vaškų seniūnija	1963	44	4	Grūžių, Nairių, Tetirvinų, Vaškų

Bibliotekos išsidėsčiusios viena nuo kitos vidutiniškai 8,5 km atstumu.

Bibliotekų mikrorajonai atitinka seniūnijų ribas, o bibliotekų skaičius seniūnijose priklauso nuo seniūnijos dydžio, gyventojų skaičiaus, atstumo, prieinamumo ir rajono savivaldybės tarybos

sprendimų. Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo 10 str. 6 dalyje numatoma, kad *Savivaldybės viešosios bibliotekos filialų skaičių ir išdėstymą, atsižvelgiant į vietos sąlygas, nustato savivaldybės taryba.*

Pasvalio rajone kitų įstaigų (vykdančių formalųjį ir neformalųjį ugdymą) bibliotekų yra **14**: **4** gimnazijose: **3** kaimiškoje vietovėje ir **1** Pasvalio mieste; **2** progimnazijose: **1** mieste ir **1** kaimiškoje vietovėje; **2** pagrindinio ugdymo mokyklose: **1** mieste ir **1** kaimo vietovėje; **3** pagrindinių mokyklų ir progimnazijos skyriuose, visos kaimo vietovėse. Taip pat bibliotekas turi Riešuto mokykla – **1**, muzikos mokykla – **1**, abi Pasvalio mieste ir PPRC Joniškėlio Igno Karpio žemės ūkio padalinys – **1** kaimo vietovėje. Pumpėnų, Saločių, Daujėnų, Krinčino kaimo bibliotekos yra tose pačiose patalpose su mokyklų bibliotekomis. ***2 priede*** atsispindi bibliotekos mikrorajone esančios kitos kultūros įstaigos, taip pat įstaigos, vykdančios formalųjį ir neformalųjį ugdymą – mokyklos, daugiafunkciai ir vaiko dienos centrai.

Pagrindiniai rodikliai

2022 m. sausio 1 d. viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose registruotų vartotojų – 5524 (3015 – unikalūs ir 2509 – neunikalūs), apsilankymų skaičius – 220000, išduotis – 162605. 2021 m. buvo vykdomi Lietuvos integralios bibliotekinės sistemos (LIBIS) modernizavimo darbai: duomenys perkeliami iš senosios į naująją sistemą ir nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. pradėta dirbti su nauja LIBIS versija. Dėl duomenų bazių pasikeitimo ir skirtingų funkcionalumų išvystymo pasikeitė ir vartotojų samprata ir perregistruotų vartotojų skaičiavimas: vartotojai tapo unikalūs ir neunikalūs (anksčiau vadinami tiesiog vartotojais), todėl lyginti su ankstesnių metų vartotojų sutelktumo rodikliais – netikslinga. 2019 m. rodiklius palyginus su 2015 metais sumažėjo registruotų vartotojų skaičius – 486; tačiau išaugo dokumentų išduotis 23.060 ir apsilankymų skaičius – 24.759, padvigubėjo renginių skaičius. Tai lėmė naujos informacijos poreikis, renginių įvairovė, išsiplėtusios bibliotekos paslaugos, suremontuotos bibliotekų erdvės. Tačiau dėl Covid-19 pandemijos ir jos pasekmių: karantinas, nuotolinis darbas – 2020 metų rodikliai ženkliai sumažėjo. 2021 metų lankomumo ir renginių rodikliai dėl gerėjančios situacijos – padidėjo.

	2015	**2019**	**2020/2022.01.01**
Registruoti vartotojai	7421	6935	6395/5524(unikalūs ir neunikalūs)
Lankytojai	206953	231712	146935/220000 (su virtualiais)
Išduotis	282676	305736	172960/162605
Renginių skaičius	902	1690	1252/1312

Lyginant kelerių metų duomenis, gyventojų sutelkimo į bibliotekas procentas išlieka labai stabilus: 2015 m. – 28,0%; 2019 m. – 29,0%; 2020 m. – 27,0; 2021 m. – 26,0, o tai įtakoja ir labai suaktyvėjusi savanorystė, knygnešystės paslauga bei sukurtas e.skautų tinklas:

	2021	2020	2019	2018	2017
Knygnešių sk. bibliotekose, iš jų kaimo padaliniuose	**287 knygnešių (227); 220 savanorių (201); 41 e.skautas (35)**	**338** (235**)**	291(231)	357 (285)	206
Aptarnautų vartotojų skaičius, iš jų kaimo padaliniuose	**431 (376)**	**434 (**361**)**	358 (333)	331 (291)	272
Išduotis, iš jų kaimo padaliniuose	**12589 (11369)**	**11346** **(**9967)	11165 (10523)	8880 (7774)	9199

Pagrindiniai bibliotekų veiklos rodikliai aprašyti ***3 priede*** Bibliotekų veikla.

Lankytojų ir vartotojų skaičių bibliotekose lemia keletas faktorių:

- Literatūros, periodikos, kt. informacijos įvairumas ir naujumas,
- Paslaugų įvairovė ir pilnavertis skaitytojų poreikių tenkinimas,
- Bibliotekų infrastruktūra – modernumas, inovatyvumas, jaukumas.
- Darbuotojų profesionalumas, kompetencija.

Bibliotekų ir jų tinklo pokyčiai

Rajono bibliotekos pradėjo keistis, pradėjus jų modernizavimą, kompiuterizavimą. Pirmas kompiuteris biblioteką pasiekė 1993 m. Virsmas dar labiau suintensyvėjo 1997 m. Billo ir Melindos Gatesų fondui atėjus į Lietuvą. Tai buvo didžiuliai pokyčiai, kai, atsiradus skaitmeninėms paslaugoms, bibliotekininkai tapo neformaliojo švietimo specialistais, mokytojais, vaikų ugdytojais ir suaugusiųjų švietėjais. Jeigu lygintume šiandieninę biblioteką su XX a. pabaigos biblioteka, ji yra neatpažįstamai pasikeitusi.

2001 m. viešojoje bibliotekoje atidarytas informacijos centras-skaitykla, gauti 4 kompiuteriai. 2003 m. Joniškėlio m. bibliotekoje įsteigtas VIC (aljanso „Langas į ateitį“) – gauti 2 kompiuteriai ir kompiuterinė įranga. 2005 m. dalyvaujant projekte „Viešoji interneto prieiga kaimo bibliotekose“ kompiuterizuotos 10 kaimo bibliotekų ir jose įsteigti viešieji interneto prieigos taškai. 2007 m

skelbtame konkurse „Viešosios interneto prieigos plėtra“ – modernizuotas Joniškėlio VIC ir dar 16-oje rajono kaimo bibliotekų įsteigti viešieji interneto prieigos taškai, aprūpinti modernia kompiuterine įranga. 2008 m. pradėtas rajone įgyvendinti Billo ir Melindos Gatesų (JAV) fondo remiamas projektas „Bibliotekos pažangai“, kurio tikslas – stiprinant ir panaudojant viešųjų bibliotekų pajėgumus, pasiekti, kad gyventojai, ypač kaimiškose vietovėse, o taip pat socialinės rizikos grupės, žymiai geriau naudotųsi informacinių technologijų galimybėmis informacijos gavimui ir bendravimui. Visose rajono kaimo bibliotekose ir viešojoje bibliotekoje įrengta vieša interneto prieiga, išplėsta ir modernizuota, sustiprinta bibliotekų darbuotojų informacinė kompetencija įsisavinant informacinių technologijų galimybes. Projektai paskatino aktyviai naudotis IT, buvo rengiamos akcijos, seminarai, konferencijos, mokymai gyventojams ir darbuotojams. Ypatingas dėmesys skirtas kaimo gyventojams, vyresnio amžiaus žmonėms, socialinės rizikos grupėms ir neįgaliesiems.

Viešojoje bibliotekoje svarbesni pokyčiai, užtikrinantys gyventojų pasitenkinimą teikiamomis paslaugomis, pradėti vykdyti nuo 2012 metų. Įgyvendinus įvairius projektus, bibliotekoje sukurtos naujos erdvės su moderniais, inovatyviais technologiniais sprendimais, naujos paslaugos, kurios įtakojo pertvarkas ir bibliotekos struktūroje. 2012-2014 metais įgyvendinus ES lėšomis remiamą projektą „Tarptautinio verslo informavimo tinklo sukūrimas bibliotekose“ (Bendradarbiavimo tarp sienų programa. Lietuva-Latvija), suremontuotos Interneto skaitykla, konferencijų salė, įkurta Verslo biblioteka, parengtas bibliotekos renovacijos projektas. Įgyvendinus „Bibliotekos pažangai 2“ projektą „Modernių jaunimo erdvių „Mono arba Stereo“ tinklo kūrimas“, 2015 m. įkurta jaunimo erdvė „Mono arba Stereo“.

Siekiant efektyvesnio darbo, darbo krūvių paskirstymo, geresnės komunikacijos nuo 2016 m. sausio 1 d. įkurtas **Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras (IMIIC)**, kurį sudaro Metodikos ir viešųjų ryšių grupė (MVRG) ir Informacijos išteklių formavimo padalinys (IIF); Mainų fondas; Atsarginis fondas. Į MVRG perkelti metodininko, dailininko, projektų vadovo, interneto svetainės redaktoriaus, metodininkų rinkodarai ir viešiesiems ryšiams bei viešiesiems pirkimams, informacinių sistemų inžinieriaus etatai. Informacijos išteklių formavimo padalinys (buvęs dokumentų komplektavimo skyrius): vedėja, bibliotekininkė komplektavimui ir bibliotekininkė katalogavimui. Vadovaujantis Bibliotekų valdymo tobulinimo rekomendacijomis, kurių tikslas efektyviai panaudoti finansinius, materialiuosius ir žmogiškuosius išteklius, nuo 2017 m. sausio 1 d. įkurtas Informacijos, mokymo ir dokumentavimo skyrius, sujungus Informacijos ir mokymų skyrių su Krašto kultūros dokumentavimo centru. Dar po metų, siekiant išvengti kai kurių funkcijų dubliavimo, efektyvesnės veiklos – nuo 2018 m. vasario 1 d. sujungti Skaitytojų

aptarnavimo, Vaikų literatūros ir Informacijos, mokymo ir dokumentavimo skyriai į vieną centrą – **Vartotojų aptarnavimo centrą** (VAC)**.** Nuo vasario 1 d. savo veiklą pradėjo ir **Atviras jaunimo centras** (AJC), kuriame įsteigtas socialinio pedagogo etatas. Atsivėrus naujoms erdvėms viešojoje bibliotekoje, įsigijus naują įrangą ir priemones, sukūrus naujas paslaugas – atsirado poreikis edukatoriaus pareigybei, kuri įsteigta 2020 m. 2021 m., siekiant efektyvesnės projektinės veiklos, renginių organizavimo ir koordinavimo – projektų vadovo pareigybė pervardinta į kultūrinės veiklos vyriausiojo vadybininko pareigybę.

Siekiant įgyvendinti rajono bibliotekų veiklos ir tinklo optimizavimo programoje numatytus tikslus ir uždavinius, 2022 m. pradėta kurti vartotojų poreikius ir prioritetus atitinkančių kokybiškų mobilių paslaugų teikimo sistema, panaudojant rajono bibliotekų bei kitų organizacijų infrastruktūrą, užtikrinant modernių, šiuolaikiškų paslaugų prieinamumą visiems rajono gyventojams. Vasario mėnesį, atsižvelgiant į bibliotekų specialistų atliekamas funkcijas ir veiklas bei darbo intensyvumą, suburta Mobili komanda. Komandos pagrindą sudaro 4 viešosios bibliotekos ir padalinių specialistų grupės: Edukatorių, Mokymų organizavimo, Vartotojų aptarnavimo ir Kultūrinės veiklos. Mobilioje komandoje dirbantys specialistai teikia paslaugas rajono gyventojams per mobilią biblioteką ir viešosios bibliotekos padaliniuose, dienos centruose, ugdymo ir socialinių paslaugų įstaigose, bendruomenėse. Tai edukacinių užsiėmimų vedimas; medijų ir informacinio raštingumo bei kitų mokymų organizavimas pagal gyventojų poreikius; knygnešystės, Vieno langelio paslaugos ir paslaugos, atitinkančios vartotojų poreikius – knygų, sensoriniai skaitymai, biblioterapijos užsiėmimai, individualūs žaidimai ir kt.; konsultacijos renginių organizavimo klausimais, viešosios bibliotekos renginių sklaida rajone.

Biblioteka, rūpindamasi geresnių sąlygų vartotojams ir darbuotojams sudarymu, įgyvendino projektą „Business Bag“ (2014 – 2020 m. INTEREG V-A Latvijos ir Lietuvos programa. Projektas „Modernaus tarpvalstybinio vaikų ir jaunimo verslumo kompetencijų ugdymo tinklo bibliotekose kūrimas“). Renovuota dalis Viešosios bibliotekos erdvių: Vaikų erdvė (III ir IV a.) ir IV a. Atviras jaunimo centras.

2020 m. buvo įgyvendinamas ne vienas projektas: Viešojoje bibliotekoje buvo įgyvendintas projektas „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos infrastruktūros modernizavimas“ pagal Valstybės investicijų programą, kurio tikslas buvo sukurti šiuolaikinės visuomenės poreikius atitinkančią Pasvalio rajono savivaldybės kultūros įstaigų infrastruktūrą, siekti aukštesnės kultūros paslaugų kokybės ir prieinamumo. Šio projekto metu buvo suremontuota dalis viešosios bibliotekos patalpų ir į naujas erdves persikėlė Administracija, Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras, rašytojo Mariaus Katiliškio atminimo kambarys, rašytojo Jono Mikelinsko biblioteka,

Skaityklos, Saugykla, Garso ir vaizdo įrašų studija, kūrybinės dirbtuvės, išsiplėtė Atviro jaunimo erdvės, įrengtas keltuvas. Projektui įgyvendinti buvo skirta Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos vienkartinė 550 tūkst. eurų dotacija iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, numatytų COVID-19 padariniams likviduoti pagal Vyriausybės priemonių plano 4 tikslą „Skatinti ekonomiką“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 6 d. nutarimas Nr. 458 „Dėl lėšų skyrimo“).

Baigus įgyvendinti projektą „Paslaugų ir asmenų kokybės gerinimas Pasvalio savivaldybėje“, 2020 m. viešojoje bibliotekoje suremontuotos patalpos ir įkurta Vieno langelio paslauga, įdiegta savitarnos sistema, taikomi KAIZEN, 5S, PDAC metodai. Parengtas Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos procesų žemėlapis (***žr. 5 priedą***), kuriame detaliai struktūrizuota vykdoma veikla, atsispindi paslaugų valdymas ir teikimas, strateginis, infrastruktūros ir darbo aplinkos bei kitų procesų valdymas.

Tais pačiais metais įgyvendinus Lietuvos kultūros tarybos projektus – buvo įrengta „Krašto galerija“, ekspozicinė erdvė ir informacinis – edukacinis terminalas, sukurta virtuali rašytojo Mariaus Katiliškio atminimo kambario ekspozicija. Viešoji biblioteka, dalyvaudama projekte „Autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems asmenims draugiškų bibliotekų tinklo diegimas“, įsigijo priemonių rinkinius ir tapo *Biblioteka visiems*.

Biblioteka buvo parengusi paraišką ir planavo pradėti įgyvendinti projektą „Tarptautinis bibliotekų tinklas patrauklios aplinkos sukūrimui ir pažeidžiamų grupių socialinės sanglaudos stiprinimui“ (finansuojamas iš 2014-2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programa), kurio metu būtų baigta bibliotekos renovacija, tačiau, pasikeitus politinei situacijai, projektas sustabdytas.

Pokyčiai rajono kaimo bibliotekų tinkle vyksta nuo 1999 metų. 1998 metais uždarius Talačkonių kaimo biblioteką, ieškota būdų kaip spręsti netolygaus bibliotekų prieinamumo problemą ir kaip aptarnauti atokių kaimų gyventojus. 1999 metais įkurta mobili biblioteka-bibliobusas. Bibliobuso įkūrimo tikslas – spręsti netolygaus bibliotekų prieinamumo problemą; aptarnauti atokių kaimų gyventojus, kur nėra bibliotekų. Buvo numatytos šios pagrindinės veiklos kryptys – informuoti ir lavinti bendruomenę, integruoti į visuomenę neįgaliuosius ir žmones su socialinės rizikos faktoriais, palaikyti senyvų žmonių socializaciją ir rūpintis vaikų bei paauglių užimtumu. 2007 m. uždarius Lavėnų kaimo biblioteką, mikrorajono gyventojus aptarnauja bibliobusas. Šiuo metu Mobili biblioteka aptarnauja 20 kaimų ir 2030 gyventojų.

Mobilios bibliotekos modernizavimui 2001 m. įgyvendintas projektas „Bibliobuso paslaugų kaimo žmogui plėtra“ (iš ALF gauta 6822 Lt), 2006 m. „Kesko Agro Lietuva“ padovanojo nešiojamą

kompiuterį, spausdintuvą, 2007 m. įrengtas mobilus internetas, 2011 m. pakeistas senas bibliobusas į naujesnį, patogesnį, tačiau tai neišsprendė rodiklių mažėjimo tendencijos.

Metai	Vartotojai(t.sk. vaikai)	Lankytojai(t.sk. vaikai)	Išduotis (t.sk. vaikai)	Fondas	Užsakyta periodinių leidinių
2015	206 (114)	1378 (346)	1679 (416)	2927	12
2017	156 (46)	1146 (563)	1544 (235)	2514	5
2019	148 (47)	1282 (691)	2557 (492)	2581	6
2020	146	788	1363	2599	5
2021	109	239	1216	2572	5

Pagrindinių rodiklių mažėjimą lėmė knygų, periodinių leidinių stygius, bibliobuso prastovos dėl remonto darbų, o 2020/2021 m. bibliobuso rodiklius ir veiklas įtakojo pandemija, karantinas. 2015 m. bibliobusas dirbo – 56 dienas, 2017 m. – 43, 2019 m. – 64 dienas, 2020 m. – 32 dienas, 2021 m. – 28 dienas.

Mobili biblioteka aptarnauja skaitytojus kiekvieną mėnesį nuo 1 iki 15 dienos (2 savaites). Dėl bibliobuso remonto darbų (bibliobuso gamybos metai – 1995) nebuvo pilnai išnaudotos jo galimybės dirbti efektyviai.

Mobilios bibliotekos reikšmė bendruomenei: rašytinė ir vaizdinė informacija, edukacinė veikla, kūrybinė laboratorija, knygnešystės ir *Vieno langelio* paslauga pasiekianti vartotojus kaime. Lankomi senyvi, neįgalūs žmonės, parama sunkiai materialiai besiverčiančioms šeimoms, jų vaikams, sprendžiant vaikų ir paauglių užimtumo problemą, ugdant vaiko asmenybę, gebėjimus, gyventojams sudaromos sąlygos spręsti socialinius ir visuomeninius klausimus, mokymo ir mokymosi, laisvalaikio praleidimo vieta. Bibliobusas nėra pagrindinė priemonė, galinti pakeisti ir atstoti stacionarios bibliotekos paslaugas, tačiau siekiant ekonomiškumo – viena iš priemonių/galimybių priartinti gyventoją/vartotoją prie knygos.

Trūkumai: materialinių vertybių apsaugos stoka, žiemą, esant blogoms metereologinėms sąlygoms, nutrūksta paslaugų teikimas, atsiranda skolininkų problema, darbuotojams nėra labai gerų darbo sąlygų, senas automobilis. Šiai paslaugai teikti dabar reikia nemažai lėšų. Per 2020 metus dirbant pilnu etatu ir važiuojant visais maršrutais – 29030 Eur., o dirbant puse etato ir paslaugas teikiant pusė mėnesio – 15766 Eur. Per 2021 metus dirbant pilnu etatu ir važiuojant visais maršrutais – 30716 Eur., o dirbant puse etato ir paslaugas teikiant pusė mėnesio – 16448 Eur.

Nuo 2007 m. daugiau bibliotekų tinklas nekito. Nebuvo uždaromos kaimo bibliotekos, tačiau atsižvelgiant į mažėjantį gyventojų skaičių, kasmet peržiūrint bibliotekų pagrindinius rodiklius –

mažėjo bibliotekininkų darbo krūviai ir tai labai atsiliepė bibliotekų veiklos kokybei. Galima prognozuoti, kad ir toliau mažėjant aptarnaujamo mikrorajono gyventojų skaičiui, bus optimizuojama kaimo bibliotekų veikla, bet šis procesas reikalauja didelės atsakomybės, nes labai svarbu užtikrinti gyventojams bibliotekų teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę.

Vienas svarbesnių valstybės tikslų yra skaitmeninės atskirties mažinimas, o bibliotekos savo infrastruktūra šį tikslą padeda įgyvendinti. Tačiau technologijos greitai sensta, todėl jų atnaujinimas vyksta nuolat. 2018 – 2020 m. įgyvendinant projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“, rajono bibliotekos aprūpintos naujomis informacinėmis technologijomis ir šiuo metu atitinka sparčiai augančius vartotojų poreikius. Atnaujinta kompiuterinė ir programinė įranga, įkurtos ir atnaujintos darbo vietos viešojoje bibliotekoje bei pritaikytos dirbti su vaizdo, garso, grafine medžiaga, robotikos ar virtualios realybės įrenginiais, konstruktoriais, lavinančiais skaitmeninius gebėjimus. Kaimo bibliotekos gavo 64 kompiuterius, 16 daugiafunkcinių įrenginių, 7 projektorius, 9 televizorius, 16 maršrutizatorių, atnaujintas interneto ryšys, daugumoje užtikrinantis ne mažiau 300 Mbps. Rajono bibliotekose 2022 m. sausio 1 d. – 260 kompiuterizuotų darbo vietų, 186 skirtos vartotojams ir 74 – darbuotojams.

Rajono bibliotekos 2019–2021 m. aktyviai įsijungė į projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklas: viešojoje ir kaimo bibliotekose buvo organizuojami kompiuterinio raštingumo mokymai pagal programas Pradedantiesiems ir Pažengusiems, įvairiomis temomis.

Socialiai pažeidžiamų visuomenės sluoksnių nariai aktyviai naudojasi bibliotekų paslaugomis: įvairūs renginiai, skaitmeninio raštingumo mokymai ir kt. Biblioteka – ta vieta, kur visuomenės grupės, nepriklausomai nuo jų socialinio statuso, turi vienodas galimybes tapti pilnaverčiais sumanios visuomenės nariais.

Gyventojai bibliotekų paslaugomis naudojasi ir dėl to, kad dauguma paslaugų yra nemokamos. Daliai vartotojų svarbi galimybė pasinaudoti ir kitomis bibliotekos paslaugomis, žinodami, kad turi galimybę gauti pagalbos iš bibliotekininkų. Dauguma socialiai pažeidžiamų žmonių bibliotekų paslaugas naudoja kaip socializacijos galimybę ir palankią erdvę bendravimui, laisvalaikiui, hobiui. Daugeliui socialinę atskirtį turinčių gyventojų bibliotekos tampa vienintele alternatyva nemokamai išnaudoti šiuolaikinių technologijų privalumus, pagerinti gyvenimo kokybę, patenkinant bendravimo, informacijos, buitinius bei kitus poreikius.

Naujos įdiegtos technologijos padeda bibliotekininkams ne tik geriau aptarnauti lankytojus, bet ir siūlyti naujoviškas, modernios visuomenės ir krašto bendruomenių poreikius atitinkančias

paslaugas. 2017 m. atlikto tyrimo *„Gyventojų dalyvavimas kultūroje ir pasitenkinimas kultūros paslaugomis: galutinė tyrimo ataskaita, 2017 (Prieiga per internetą: www.kultūros tyrimai.lt“)* duomenimis, gyventojų vertinimu, **viešosios bibliotekos teikė kokybiškiausias kultūros paslaugas**. Įgyvendinus projektus „Modernaus tarpvalstybinio vaikų ir jaunimo verslumo kompetencijų ugdymo tinklo bibliotekose kūrimas“, „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“, „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos infrastruktūros modernizavimas“, „Paslaugų ir asmenų kokybės gerinimas Pasvalio savivaldybėje“, „Autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems asmenims draugiškų bibliotekų tinklo diegimas“, jų lėšomis sukurtos naujos paslaugos: 3D spausdintuvai, inžinieriniai, kūrybiniai paketai (projektavimas, robotika, programavimas), paketas silpnaregiams, interaktyvus tinklas tarp rajono bibliotekų, savitarnos, *Vieno langelio* paslaugos, vaizdo ir garso įrašų studija ir kt. Pakito darbuotojų darbo turinys: svarbiausia veikla tapo bendravimas su lankytojais, jų informacinis aptarnavimas, mokymas ir konsultavimas, edukaciniai, kūrybiniai užsiėmimai ir kultūros renginiai. Įgyvendinus šiuos projektus, priimti įsipareigojimai neleidžia uždaryti kaimo bibliotekų dar 2 metus.

Aktyviai bendradarbiaujant su įvairiomis įstaigomis, organizacijomis, bendruomenėmis, seniūnijų socialiniais darbuotojais bibliotekininkės plėtoja Knygnešystės paslaugą, ieško savanorių – siekdamos tikslo, kad knyga pasiektų neįgaliuosius, atokiausių kaimų gyventojus. O pati biblioteka išliktų viešąja bendruomenės erdve – susibūrimams, aktyvioms kultūrinėms ir kūrybinėms veikloms, kurioje keičiamasi nuomonėmis, ugdoma tolerancija, randama bendrų interesų.

Bibliotekos darbuotojai

Viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose 2021 m. sausio 1 d. dirbo 64 darbuotojai – 53 etatai: Viešojoje bibliotekoje 34 darbuotojai, 32 et.; kaimo ir miesto padaliniuose – 30 darbuotojų, 21 et.: (trijuose padaliniuose (Kraštų, Namišių ir Valakėlių) lankytojus aptarnauja Pajiešmenių, Kiemėnų, Ustukių bibliotekininkės; Joniškėlio m. bibliotekoje – 2 et.; Keturiose kaimo bibliotekose dirbama pilnu etatu; 10 – 0,75 et.; 13 – 0,5 et.; 3 – 0,25 et. 2022 m. sausio 1 d. darbuotojų ir etatų skaičius nesikeitė, vyko tik perskirstymas viduje.

Palyginimui – 2012 m. viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose dirbo 68 darbuotojai – 56,5 etatai: Viešojoje bibliotekoje – 35 darbuotojai, 32 et.: pilnu et. – 27, ne pilnu – 8. Kaimo ir miesto padaliniuose 33 darbuotojai, 24,5 et.: pilnu etatu – 11, ne pilnu – 22.

2015 metais viešojoje bibliotekoje dirbo 63 darbuotojai – 52 etatai: viešojoje bibliotekoje 30 darbuotojų, 30,5 et.: pilnu – 24, ne pilnu 6. Kaimo ir miesto padaliniuose 33 darbuotojai, 21,5 et.: pilnu etatu – 7, ne pilnu – 26.

Bibliotekininkų profesinė kompetencija yra vienas svarbiausių kokybės veiksnių. Duomenys apie bibliotekininkus analizuoti keliais aspektais: bibliotekininko išsilavinimas, amžius, profesinis darbo stažas, kvalifikacija.

Bibliotekininkų paskirstymas pagal išsilavinimą 2022 m. sausio 1 d.

Bibliotekininkai viso:		**Su aukštuoju bibliotekiniu išsilavinimu**	**Su aukštuoju ne bibliotekiniu išsilavinimu**	**Su aukštesniuoju bibliotekiniu išsilavinimu**	**Su aukštesniuoju ne bibliotekiniu išsilavinimu**	**Kitas**
CBS	**53**	**11**	**12**	**19**	**6**	**5**
VB	23	7	6	7	1	2
Kaimo ir miesto padaliniuose	30	4	6	12	5	3

	Viso	**Aukštasis**	**Kolegija**	**Profesinis**	**Vidurinis**
Kiti bibliotekos darbuotojai	11	3	3	4	1

Rajono bibliotekininkų, turinčių aukštąjį bibliotekinį išsilavinimą sudaro 21 proc., su aukštuoju ne bibliotekiniu – 21 proc., su aukštesniuoju bibliotekiniu – 36 proc., su aukštesniuoju ne bibliotekiniu – 11,3 proc. ir kitas – 11,3 proc.

Viešojoje bibliotekoje:

Aukštasis bibliotekinis išsilavinimas – 30,4 proc.,
Aukštasis ne bibliotekinis – 26,5 proc.,
Aukštesnysis bibliotekinis – 30,4 proc.,
Aukštesnysis ne bibliotekinis – 4 proc.,
Kitas – 8,7 proc.

Kaimo ir miesto padaliniuose:
Aukštasis bibliotekinis išsilavinimas – 13 proc.,
Aukštasis ne bibliotekinis – 17 proc.,

Aukštesnysis bibliotekinis – 40 proc.,

Aukštesnysis ne bibliotekinis – 17 proc.,

Kitas – 13 proc.

Palyginimui: 2015 metais rajono bibliotekininkų, turinčių aukštąjį bibliotekinį išsilavinimą sudarė – 21 proc., aukštąjį ne bibliotekinį – 19 proc., aukštesnįjį bibliotekinį – 45 proc., aukštesnįjį ne bibliotekinį – 9 proc., kitą – 6 proc.

Per penkerius metus į biblioteką atėjo dirbti bibliotekininkais **10 naujų darbuotojų**: 2 profesionalūs bibliotekininkai, turintys aukštąjį bibliotekinį išsilavinimą, 5 – aukštąjį ne bibliotekinį išsilavinimą ir 2 – aukštesnįjį ne bibliotekinį išsilavinimą, 1 – vidurinį.

Bibliotekininkų pasiskirstymas pagal darbo stažą:

	Bibliotekininkai viso:	**Iki 4 m.**	**5–9**	**10–14**	**15–19**	**20–24**	**25–29**	**30 ir daugiau**
CBS	**53**	**11**	**4**	**6**	**4**	**1**	**4**	**23**
Viešojoje bibliotekoje	23	3	2	5	2	-	1	10
Kaimo ir miesto padaliniuose	30	8	2	1	2	1	3	13

	Iki 4 m.	**5 – 9**	**10–14**	**15–19**	**20–24**	**25–29**	**30 ir daugiau**
Kiti darbuotojai Viso: **11**	5	2	1	1	-	1	1

Rajono bibliotekininkų, kurių darbo stažas iki 4 metų – sudaro 20,8 proc., 5-9 m. – 7,5 proc., 10-14 m. – 11,3 proc., 15-19 m. – 7,5 proc., 20-24 m. – 1,9 proc., 30 m. ir daugiau – 43,4 proc.

Viešojoje bibliotekoje:

iki 4 m. – 13 proc.

5-9 m. – 8,7 proc.

10-14 m. – 22 proc.

15-19 m. – 8,7 proc.

20-24 m. – 0

25-29 m. – 4,3 proc.

Virš 30 m. – 43,3 proc.

Kaimo ir miesto padaliniuose:

iki 4 m. – 26 proc.

5-9 m. – 7 proc.

10-14 m. – 3,3 proc.

15-19 m. – 7 proc.

20-24 m. – 3,3 proc.

25-29 m. – 10 proc.

Virš 30 m. – 43,3 proc.

Bibliotekos darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių:

Amžius	Darbuotojų skaičius	Procentai
24–34	7	11 %
35–39	3	5 %
40–44	1	1,6 %
45–49	6	9,4 %
50–54	18	28 %
55–59	14	22 %
60–64	15	23 %

Viešoji biblioteka – bibliotekininkai:

Amžius	Darbuotojų skaičius	Procentai
24–34	2	8,7 %
35–39	1	4,3 %
40–44	1	4,3 %
45–49	2	8,7 %
50–54	3	13 %
55–59	6	26 %
60–64	8	35 %

Kaimo ir miesto padaliniai – bibliotekininkai:

Amžius	Darbuotojų skaičius	Procentai
24–34	2	6,7 %
35–39	0	0
40–44	0	0
45–49	3	10 %
50–54	14	46,6 %
55–59	8	26,7 %
60–64	3	10 %

Kadangi vienas svarbiausių bibliotekos uždavinių yra nuolat kintančių visuomenės informacijos ir žinių poreikių tenkinimas, o tinkamą šio uždavinio vykdymą lemia darbuotojų kvalifikacija, jų žinios ir gebėjimai, vis didesnis dėmesys skiriamas darbuotojų profesiniam ugdymui. Dideli poslinkiai bibliotekoje vyksta nuolat diegiant vis naujas technologijas, kurios sąlygoja kompiuterinio raštingumo plėtrą, įvairios programinės įrangos įsisavinimo būtinybę. Bibliotekos darbuotojai dirba su specialia bibliotekoms skirta LIBIS programa, tobulina paieškos internete įgūdžius, įsisavina vis naujas programas, moko bibliotekos vartotojus naudotis informacinėmis technologijomis (kompiuteriais, planšetėmis, išmaniaisiais įrenginiais ir kt.). Per pastaruosius 5 metus visi darbuotojai tobulino šios srities žinias kursuose. Didžioji dauguma – įgiję Europos kompiuterio vartotojo (ECDL) pažymėjimus, keli darbuotojai gerai moka anglų kalbą, nemaža dalis lankę anglų kalbos kursus.

Siekiant išlaikyti tinkamą specialistų kvalifikaciją ir tobulinti jų gebėjimus, 2 kartus per metus viešoji biblioteka rengia seminarus, į kuriuos kviečia lektorius iš Lietuvos ir užsienio institucijų, susijusių su bibliotekų ir bendrakultūrine veikla, sudaro specialistams sąlygas sekti naujoves, dalyvauti konferencijose, seminaruose ir kursuose už bibliotekos ribų, pagal galimybes rengia patirties pasidalinimo keliones po Lietuvos ir užsienio bibliotekas. Kasmet darbuotojai kelia kvalifikaciją Lietuvos ir užsienio šalių bibliotekose.

Bibliotekų patalpos

Formuojant bibliotekų tinklą svarbu įvertinti ir patalpų būklę. 2019 m. rekonstruota viešoji biblioteka: buvo pastatyta mansarda su dvišlaitiniu stogu. Įrengta aliuminio stiklo konstrukcijos oranžerija. Oranžerijoje sumontuotos jungtys – antro ir trečio aukštų tilteliai, rekreacinė erdvė – tarp dviejų bibliotekos korpusų. Buvo pilnai rekonstruotos III aukšto vaikų erdvės patalpos, IV aukšte įrengtos erdvės: šeimos kambarys ir žaisloteka, kūrybos ir edukacijos erdvė, individualių kūrybinių užsiėmimų erdvė, jaunimo erdvė. Po rekonstrukcijos bibliotekos patalpų plotas padidėjo – 541,69 m², iš jų naudingas – 187,72 m².

2020 m. suremontuotos vieno langelio kabinetas. 2020 m. bibliotekos rekonstrukcijos metu buvo pabaigtos įrengti IV aukšto patalpos: rašytojo M. Katiliškio atminimo kambarys, J. Mikelinsko biblioteka, poilsio zonos svečiams, tualetai, dušinė, virtuvė, knygų saugykla. Suremontuotos III aukšto patalpos: kabinetai administracijai, įrengti 3 nauji tualetai. Suremontuotos II aukšto patalpos: garso ir vaizdo įrašų studija, skaitykla, serverinė, pagalbinė patalpa ir tualetas neįgaliesiems. Suremontuota oranžerija ir koridoriai (tilteliai jungiantys du bibliotekos korpusus), laiptinė. Taip

pat bibliotekoje įrengtas liftas neįgaliesiems, rekuperacinė vėdinimo sistema. Iš viso bibliotekos plotas padidėjo 441,0 kv. metrais. Suremontuotų patalpų plotas – 825,79 kv. metrai.

Viešosios bibliotekos patalpos dar pilnai neatitinka vartotojų poreikių, nes nesutvarkytos pirmo aukšto patalpos, kuriose turėtų įsikurti abonementas ir sveikatos erdvė.

Per dešimtmetį buvo suremontuotos Dagių, Deglėnų, Girsūdų, Gulbinėnų, Jurgėnų, Kiemėnų, Kraštų, Nairių, Nakiškių, Namišių, Pajiešmenių, Pušaloto, Švobiškio, Tetirvinų, Ustukių, Vaškų, Žadeikonių kaimo bibliotekos. 2021 metais suremontuotos Namišių, Girsūdų, Kiemėnų kaimo bibliotekos, 2022 m. Pušaloto kaimo biblioteka perkelta į kitas, naujai suremontuotas patalpas.

Didesnio remonto reikėtų Kriklinių, Raubonių, Gulbinėnų kaimo bibliotekoms, o Joniškėlio miesto bibliotekai – kapitalinio remonto.

Joniškėlio miesto ir kaimo bibliotekų patalpų remontais, kitomis eksploatacinėmis išlaidomis rūpinasi seniūnijos su kuriomis sudarytos patalpų panaudos sutartys, o Pušaloto kaimo bibliotekai nuomojamos patalpos iš privataus asmens.

Įgyvendinant įvairius projektus (VIPT, Bibliotekos pažangai ir kt. ES finansuojamus), ieškant įvairių kitų finansavimo šaltinių buvo remontuotos kaimo bibliotekų patalpos, kurių būklė atsispindi ***4 priede.***

Bibliotekų finansavimas

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos metinius biudžetus kasmet tvirtina Pasvalio rajono savivaldybės taryba, numatydama išlaidas darbo užmokesčiui, pagrindinių priemonių įsigijimui ir kitoms išlaidoms (socialiniam draudimui, įvairioms paslaugoms apmokėti, periodiniams leidiniams užsakyti, transporto išlaikymui, darbuotojų kvalifikacijos kėlimui). Parengiamos šios programos:

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas (savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti);

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos dokumentų fondo formavimas (savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti);

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos kultūrinės, švietiamosios veiklos vystymas (savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti);

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas (teikiamoms paslaugoms finansuoti);

Bendruomeninės veiklos ir jaunimo rėmimo programa, Atviro darbo su jaunimu plėtra ir veiklos užtikrinimas (savivaldybės savarankiškoms funkcijoms finansuoti);

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas (valstybės biudžeto lėšos darbo užmokesčiui);

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos darbo organizavimas ir administravimas (valstybės biudžeto lėšos bibliotekų fondams papildyti).

Viešosios bibliotekos padaliniai finansuojami iš bendro krepšelio.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji bibliotekai ir jos padaliniams lėšas dokumentų įsigijimui skiria Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

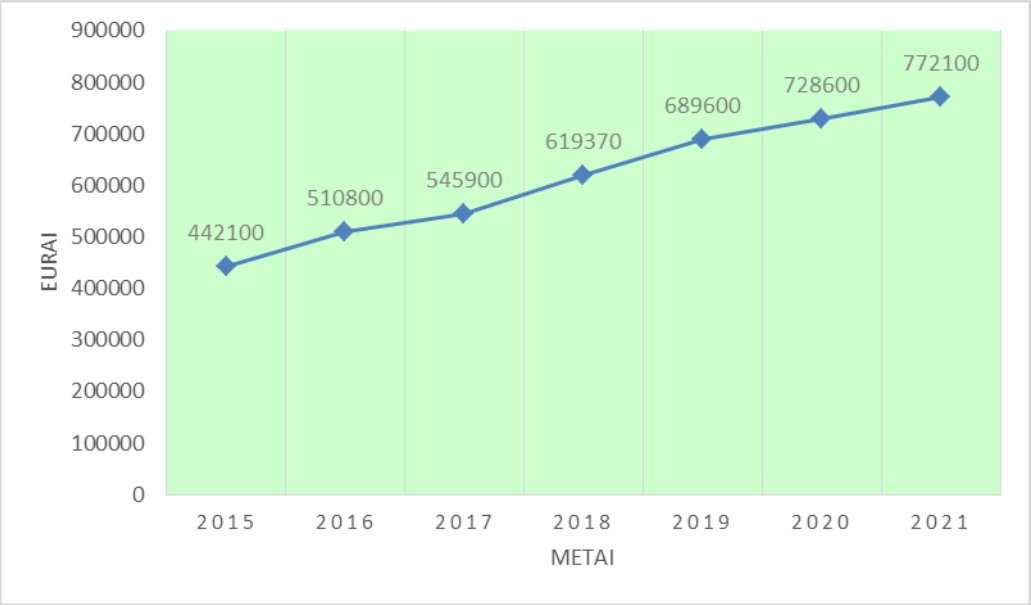

Diagramoje pateikiamas Viešajai bibliotekai Pasvalio rajono savivaldybės skirtų asignavimų 2015–2021 m. pokytis.

Naujų dokumentų įsigijimui skirtos lėšos:

Metai	Lėšos knygų įsigijimui iš LR kultūros ministerijos (Eur)	Lėšos knygų įsigijimui iš Savivaldybės (Eur)	Savivaldybės lėšos, skirtos periodinių leidinių užsakymui (Eur)
2015	17825	0	7000
2016	19952	0	7600
2017	20068	0	9000
2018	20647	0	11400
2019	20304	0	12000
2020	39946	0	12300
2021	26700	0	13000

Jau daugelį metų skelbiamos akcijos „Padovanok naują knygą ar periodinį leidinį savo bibliotekai“, „Knygų Kalėdos“, kurių metu bendruomenės, organizacijos, privatūs asmenys dovanoja naujas knygas, prenumeruoja leidinius.

Dauguma bibliotekų paslaugų yra nemokamos. Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo 4 str. 9 p. numatyta Kultūros ministerijos kompetencija bibliotekų veiklos valdymo srityje, įgalinanti *tvirtinti valstybės ar savivaldybių įsteigtų bibliotekų teikiamų mokamų paslaugų sąrašą* ir nustatyti, kad *tame sąraše nesančias paaslaugas šios bibliotekos teikia nemokamai*. Bibliotekų mokamų paslaugų sąrašas tvirtinamas Lietuvos Respublikos kultūros ministro.

Diagramoje matyti, kiek lėšų Viešoji biblioteka ir jos padaliniai, teikdami mokamas paslaugas, uždirbo per 2015–2021 m. (Eur):

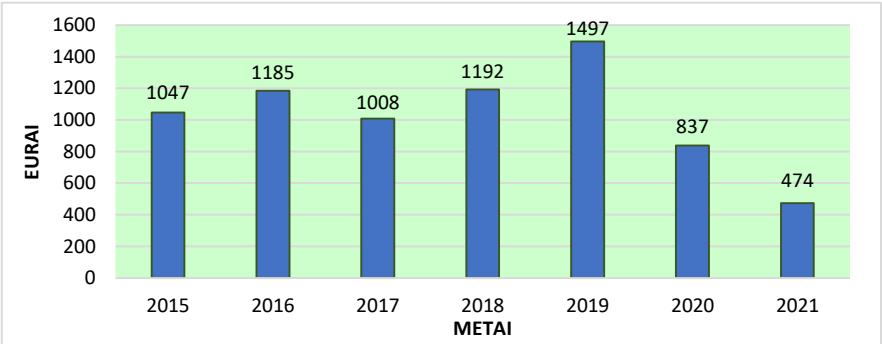

Daug lėšų gauta įgyvendinant ar dalyvaujant įvairiuose projektuose (lėšos renginiams ir kitoms veikloms):

2015 m.	27714
2016 m.	17425
2017 m.	18100
2018 m.	12707
2019 m.	28624
2020 m.	27300
2021 m.	2825
Iš viso:	134695

Įgyvendinant Pasvalio rajono savivaldybės, nacionalinius ir ES investicinius projektus 2015 – 2020 metais Biblioteka gavo 1117765 Eur. (pastato renovacija, kompiuterinė technika, baldai, bibliotekos fondas ir kt.).

II. BIBLIOTEKŲ SISTEMOS PRIORITETAI, TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VIZIJA

Sparčiai besikeičianti, modernėjanti visuomenė verčia keistis ir bibliotekas, plėsti ir nuolat atnaujinti teikiamas fizines ir nuotolines paslaugas, taikyti pažangius, inovatyvius darbo metodus. Todėl bibliotekose būtina sudaryti palankias sąlygas visoms Pasvalio rajono savivaldybės gyventojų grupėms, siekiančioms įgyti naujų žinių, skatinti poreikį naudotis informacinėmis technologijomis bei tobulinti šiuos įgūdžius, stiprinti bibliotekos, kaip modernios, šiuolaikiškos kultūros įstaigos gebėjimus tenkinant bendruomenės poreikius ir įtvirtinti biblioteką kaip tvarią bendruomeninę instituciją, galinčią pagerinti rajono žmonių gyvenimo kokybę, padėti efektyviau jungtis į bendrą šalies informacijos ir kultūros erdvę, prisidėti prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetų plėtoti informacinę ir žinių visuomenę, investicijų į žmogų ir socialinės atskirties mažinimo, kultūros politikos įgyvendinimo. Šiandieninė biblioteka stengiasi neatsilikti nuo besikeičiančių visuomenės poreikių, skatina tiek vaikus, jaunimą, tiek suaugusius pamėgti biblioteką ir praleisti joje savo laisvą laiką jaukiai, saugiai ir naudingai. Siekdama gerinti savo įvaizdį, pasitelkiant rinkodaros ir viešųjų ryšių galimybes, bibliotekai tampant aukštos organizacinės kultūros ir efektyvaus valdymo įstaiga – keliama bibliotekininkų kvalifikacija ir bendrakultūrinis lygis, modernizuojamos patalpos, pastatai, inventorius bei informacinių technologijų būklė.

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos **misija** – *būti atvira, skatinti žinių visuomenės raidą, formuoti visą gyvenimą trunkančio mokymosi aplinką, užtikrinti teisę į informaciją, raiškos laisvę ir suteikti galimybę visiems ir kiekvienam naudotis informaciniais ištekliais.*

Biblioteka yra išsikėlusi **tikslus ir uždavinius:**

1. **Plėtoti modernaus ir patrauklaus bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centro veiklas**.

- Kaupti, tvarkyti, saugoti universalų dokumentų fondą, atitinkantį bendruomenės poreikius ir užtikrina jų prieigą;
- Užtikrinti Pasvalio krašto dokumentinio kultūros paveldo kaupimą, saugojimą, aktualinimą ir sklaidą;
- Kurti ir plėtoti elektronines bibliotekos paslaugas ir produktus, užtikrinti viešą prieigą prie bendruomenės poreikius atitinkančio skaitmeninio turinio, tobulinti gyventojų įgūdžius ir didina jų įsitraukimą į mokymąsi visą gyvenimą;
- Gerinti gyventojų kultūrinį raštingumą, formuoti teigiamą požiūrį į skaitymą, didinti kultūrinių renginių prieinamumą bendruomenei;

- Teikti paslaugas, atitinkančias bendruomenės poreikius ir prioritetus, užtikrinti kokybę ir prieinamumą.

2. **Formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis.**

- Vykdyti bibliotekos atstovavimo, rinkodaros, viešųjų ryšių veiklas;
- Siekti aukštos bibliotekos organizacinės kultūros ir efektyvaus valdymo, paremto veiklos stebėsena, analize, kontrole ir poveikio vertinimu;
- Skatinti ir ugdyti darbuotojų profesionalumą, darbo motyvaciją, stiprinti kompetenciją bibliotekinės veiklos kokybės, kalbos kultūros, psichologijos, informacinių technologijų, vartotojų mokymo ir konsultavimo srityse;
- Gerinti bibliotekų materialinę būklę.

Rajone kompiuterizuotos visos bibliotekos. Skaitytojų patogumui teikiamos įvairios e. paslaugos: e. katalogas, informacijos paieška prenumeruojamose duomenų bazėse, informacijos paieška internete, knygų išduotis, nuo 2009 m. kuriamas Pasvalio krašto kultūros paveldo portalas – lokali duomenų bazė, kuri įvairių projektų pagalba atnaujinama ir šiuo metu savo lankytojui gali pateikti įdomybių testą, interaktyvų žemėlapį, e. gidą, virtualias ir kt. paslaugas.

Per pastaruosius metus labai daug investuota į techninę bazę (infrastruktūrą), darbuotojų žinias bei įgūdžius (žmogiškieji ištekliai). Nors didžioji dalis lėšų skirta modernios IT įrangos diegimui bibliotekose, tačiau nemažai investicijų sulaukė ir gyventojų skatinimas šią įrangą išnaudoti praktiniams poreikiams, gaunant socialinę ir ekonominę naudą. Bibliotekų modernizacija iš esmės atnaujino ir pakeitė „veidą“, jos tapo patrauklesnės ir sugebėjo pritraukti daugiau partnerių. Labai pakilo darbuotojų kvalifikacija. Visi kaimo bibliotekininkai tobulino IT įgūdžius. Gerokai padidėjusi bibliotekininkų kvalifikacija IT srityje leido bibliotekininkams tapti kompetentingais skaitmeninio raštingumo mokytojais. Įgyvendinant projektą „Prisijungusi Lietuva“ (2019-2021) visos bibliotekos įsipareigojo padėti gyventojams išmokti efektyviai, saugiai, atsakingai naudotis IT bei internetu ir jo teikiamomis galimybėmis. Trejus metus trukęs projektas, kartu su vietos bendruomenėmis organizavo mokymo renginius ir gyventojų skaitmeniniam švietimui buvo naudojama kaimo bibliotekų viešųjų interneto prieigos taškų infrastruktūra.

SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių) analizė

STIPRYBĖS:

- Gerai išplėtotas ir gyventojams prieinamas bibliotekų tinklas.
- Visos bibliotekos kompiuterizuotos ir teikia interneto prieigą.
- Įdiegta LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemė visuose kaimo padaliniuose.
- Elektroninių paslaugų gausa ir įvairovė.
- Vykdomas krašto kultūros paveldo skaitmeninimas ir sklaida.
- Dalyvavimas vietos, šalies ir tarptautiniuose projektuose, įgyta didelė projektų valdymo patirtis.
- Aktyvi kultūrinė, edukacinė, šviečiamoji veikla.
- Įkurtas Atviras jaunimo centras (AJC)
- Naujos, modernios, šiuolaikiškos, pritaikytos technologiniams procesams ir laisvalaikio praleidimui patalpos.
- Augantis bibliotekos lankytojų skaičius.
- Kvalifikuoti bibliotekos specialistai.
- Partnerių gausa bei glaudus bendradarbiavimas.
- Stiprūs bendradarbiavimo ryšiai su apskrities, kitų rajonų bei užsienio šalių viešosiomis bibliotekomis.
- Sukurta bibliotekos viešinimo sistema.
- Sukurta Vieno langelio paslauga.

SILPNYBĖS:

- Lėtai ir nepakankamai atnaujinami dokumentų fondai. Netolygus kasmetinis dokumentų įsigijimo finansavimas.
- Ne visos viešosios bibliotekos patalpos modernios ir šiuolaikiškos, pritaikytos saviraiškai, bendravimui, laisvalaikio praleidimui.
- Viešosios, Joniškėlio m. ir 12 kaimo bibliotekų prieiga ir infrastruktūra nepritaikyta fizinę negalią turintiems vartotojams.
- Nėra darbuotojų finansinio skatinimo galimybių.
- Nepakankamas bibliotekos darbuotojų užsienio kalbų mokėjimas.
- Kolektyvo senėjimas, jaunų specialistų trūkumas.

GALIMYBĖS:

- Naudojimasis ES struktūrinių fondų ir valstybės investicijų programų finansine parama.
- Aktyvus bendradarbiavimas su jaunimo organizacijomis, plečiant paslaugas jaunimui, sudarant sąlygas aktyviau naudotis bibliotekų sukauptomis vertybėmis, edukacinėmis programomis.
- Aktyvus bendradarbiavimas su NVO, bendruomenėmis bei bendrų kultūrinių projektų įgyvendinimas.
- Aktyvus bendradarbiavimas su vietos ūkininkais, verslininkais.
- Galimybė organizuoti neformalųjį suaugusiųjų, vaikų ir jaunimo švietimą ir užtikrinti mokymąsi visą gyvenimą.
- Privačių iniciatyvų, galinčių daryti įtaką bibliotekos veiklos įvairovei, panaudojimas.
- Naujų informacinių bei kultūrinių paslaugų plėtra gyventojams ir socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms.
- Klubų, draugijų ir pan. steigimas prie bibliotekos.
- Viešinimo proceso tobulinimas.
- Knygnešystės paslaugos populiarinimas
- Platesnis savanoriškos veiklos panaudojimas teikiant bibliotekų paslaugas bendruomenei.
- Nuotolinių paslaugų plėtra.
- Naudojimasis galimybėmis bibliotekos darbuotojams kelti kvalifikaciją ne tik respublikos, bet ir užsienio šalių bibliotekose.
- Darbo užmokesčio didinimas darbuotojams.
- Įstatymiškai įteisinta galimybė 1,2 proc. pajamų skirti bibliotekai remti.
- Mokamų paslaugų skaičiaus ir įvairovės didinimas.

GRĖSMĖS:

- Dokumentų fondo mažėjimas.
- Bibliotekos kolektyvo senėjimas, aktyvių, iniciatyvių ir jaunų specialistų trūkumas.
- Didėjantis darbuotojų darbo krūvis, dėl neadekvataus atlyginimo už darbą mažėjanti darbuotojų motyvacija.
- Didėjantys profesinės kompetencijos reikalavimai.
- Gyventojų skaičiaus mažėjimas, bibliotekos vartotojų skaičiaus mažėjimas.
- Bibliotekai skiriamas neadekvatus poreikiams ir paslaugoms metinis biudžetas.

- Mažėjantis gyventojų poreikis skaityti, didėjanti priklausomybė nuo IT ir kompiuterinių žaidimų.
- Nepakankamas bibliotekos, kaip kultūros, švietimo ir informacinės įstaigos vertinimas.
- Mažėjantis visuomenės ir vartotojų poreikis bibliotekų paslaugoms.
- Menkas bibliotekų specialistų vertinimas.

Apibendrinus rajono bibliotekų sistemą galima daryti išvadą, kad per pastaruosius metus bibliotekos gyveno dinamiškais pokyčiais, kurie padidino jų patrauklumą, partneriams ir visuomenei, išryškino bibliotekų privalumus, trūkumus, atskleidė paslaugų plėtros ir naudos visuomenei potencialą. Bibliotekos užima svarbią vietą gyventojų, bendruomenių gyvenime ir veikloje. **Jos yra būtinos rajono gyventojams.**

III. BIBLIOTEKŲ VEIKLOS IR TINKLO PERTVARKA

Svarbiausi 2023–2026 metų pertvarkos tikslai - numatyti optimalius sprendimus siekiant tenkinti šiuolaikinės visuomenės informacinius, kultūrinius, mokymosi ir kūrybinius poreikius, stiprinti viešosios bibliotekos ir padalinių žmogiškuosius išteklius, kurti stacionarių ir mobilių paslaugų sistemą užtikrinant jų pasiekiamumą visiems rajono gyventojams.

Pagrindiniai pertvarkos uždaviniai:

1. Stiprinti Viešąją biblioteką kaip pagrindinę įvairiapusiškų, modernių, bendruomenės poreikius atitinkančių ir jos lūkesčius pateisinančių bibliotekos paslaugų teikėją ir perspektyvius, moderniai sutvarkytus ir visomis priemonėmis aprūpintus padalinius, užtikrinant žmogiškųjų išteklių profesionalumą ir teikiamų paslaugų įvairovę bei kokybę.
2. Veikloje taikyti stacionarias ir mobilias darbo formas.
3. Gerinti bibliotekos valdymą, didinant darbuotojų įsitraukimą į šį procesą, vykdant nuolatinę bibliotekos procesų stebėseną ir analizę.
4. Įvairiomis priemonėmis plėsti partnerystę, didinti bendradarbiavimą su institucijomis ir bendruomenėmis, skatinti savanorišką veiklą, užtikrinant draugiškos, atviros ir reikalingos bendruomenei *Bibliotekos visiems* vardą.
5. Suteikti lankytojams patrauklias šiuolaikiškas ir modernias erdves, skatinant naudojimąsi jomis ir įrodant kuriamą bibliotekos vertę.

Esminiai principai, kuriais grindžiama veiklos ir tinklo pertvarka yra šie:

- **Atvirumo**: bibliotekų darbuotojai yra atviri sau ir visuomenei;
- **Demokratiškumo ir interesų derinimo**: bibliotekoje priimami sprendimai orientuoti į maksimalią naudą bibliotekos paslaugų vartotojams ir lankytojams;
- **Prieinamumo ir tolygumo**: bibliotekos paslaugos prieinamos visiems lankytojams, nežiūrint amžiaus, lyties, socialinės padėties ar statuso;
- **Atsakingumo ir sąžiningumo, pagarbos sau ir kitiems**: bibliotekų darbuotojai sąžiningai ir atsakingai siekia Bibliotekos strateginių tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, vykdydami veiklą vadovaujasi Bibliotekininkų etikos kodeksu;
- **Kūrybiškumo ir bendradarbiavimo**: bibliotekų darbuotojai puoselėja bendradarbiavimą su įvairiais partneriais ir, siekdami Bibliotekos tikslų įgyvendinimo, pasitelkia įvairias darbo formas, kūrybiškumą ir kritinį mąstymą;

- **Efektyvumo ir veiksmingumo**: efektyviai naudodami visus įmanomus išteklius siekia optimalių užsibrėžtų tikslų, racionaliai naudoja lėšas;
- **Atsiskaitomybės ir atskaitomybės**: bibliotekų darbuotojai atsiskaito teisės aktų nustatyta tvarka;
- **Politinio neutralumo**: Biblioteka yra nepolitinė institucija.

Bibliotekų veiklos ir tinklo pertvarkos kryptys ir etapai:

1 etapas (2023 metai)

- ryšių su bendruomene stiprinimas, analizuojant ir įvertinant bibliotekos reikalingumą bendruomenei;
- kaimiškose vietovėse esančių institucijų veiklų sinergijos galimybės analizė, siekiant visapusiško ir kokybiško bendruomenės narių aptarnavimo;
- viešosios bibliotekos ir padalinių teikiamų paslaugų ir vartotojų poreikių analizė;
- viešosios bibliotekos struktūros ir procesų žemėlapio peržiūrėjimas, Kaizen, 5S, PDCA metodų taikymas, vidaus kontrolės stiprinimas;
- viešosios bibliotekos ir padalinių darbuotojų darbo krūvių peržiūra;
- mobilaus darbo stiprinimas: mobilios komandos sukūrimas, mobilios bibliotekos (bibliobuso) atnaujinimas;
- knygnešystės paslaugos stiprinimas;
- bibliotekos ir padalinių darbuotojų kompetencijų stiprinimas;
- savanorių tinklo sukūrimas;
- viešosios bibliotekos ir padalinių infrastruktūros įvertinimas, naujų paslaugų kūrimas.

2 etapas (2024–2025 metai)

- įvertinus situaciją ir nustačius poreikį – seniūnijų centrų ir didžiųjų gyvenviečių (nuo 400 gyventojų mikrorajone ir turinčių ne mažiau 2500 lankytojų) bibliotekų stiprinimas, savanorių paieška kiekvienoje bendruomenėje, jų skatinimas savanoriškais pagrindais talkinti bibliotekininkui ir padėti organizuoti bei vykdyti bibliotekos veiklas;
- įvertinus demografinę situaciją, statistinius rodiklius ir reikalingumą bendruomenei mažųjų bibliotekų (iki 200 gyventojų mikrorajone) uždarymas;
- bibliotekos ir padalinių darbuotojų kompetencijų stiprinimas, viešosios bibliotekos mobilios komandos plėtra ir stiprinimas;

- mobilios bibliotekos maršruto ir paslaugų plėtra, mobilių paslaugų tinklo sukūrimas (esant poreikiui sukuriamos seniūnijų bibliotekų darbuotojų mobilios komandos);
- knygnešystės paslaugos stiprinimas;
- viešosios bibliotekos struktūros ir procesų žemėlapio peržiūrėjimas, bibliotekos veiklos nuolatinė stebėsena ir analizė, Kaizen, 5S, PDCA metodų taikymas, vidaus kontrolė;
- viešosios bibliotekos darbuotojų darbo krūvių peržiūrėjimas, pareigybių analizė;
- viešosios bibliotekos ir padalinių teikiamų paslaugų ir vartotojų poreikių analizė;
- viešosios bibliotekos ir padalinių infrastruktūros gerinimas;
- bibliotekų partnerių plėtra;
- bibliotekos veiklos analizė ir naujų tikslų bei uždavinių numatymas ateities strategijoje.

3 etapas (2026 metai)

- įvertinus demografinę situaciją, statistinius ir veiklos rodiklius ir reikalingumą bendruomenei mažųjų bibliotekų (iki 200 gyventojų mikrorajone), priemiestinių gyvenviečių (Diliauskų, Valakėlių) uždarymas;
- mobilaus darbo, knygnešystės paslaugos, savanorystės stiprinimas;
- esant poreikiui, naujų paslaugų kūrimas;
- naujų Bibliotekos strateginių krypčių įgyvendinimas.

Neperspektyvių kaimo bibliotekų uždarymas ar jų reorganizavimas planuojamas nuo 2024 metų, nes yra sutartiniai projektiniai įsipareigojimai, ankstesnis uždarymas atneštų savivaldybės biudžetui nuostolių (reikėtų grąžinti lėšas už gautą interneto įvedimo paslaugą projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje“ įgyvendinimo metu, sumokant už išlaidas 1 kaimo bibliotekai – 2999 Eur). Todėl, išanalizavus ir įvertinus bibliotekų reikalingumą bendruomenei, sustiprinus seniūnijų centrų bibliotekas, kasmet peržiūrint bibliotekos veiklos rodiklius, aptarnaujamą mikrorajoną ir kt. rodiklius – mažų, neperspektyvių kaimo bibliotekų optimizavimo pradžioje planuojama neuždaryti, bet išsaugoti jas, ilginant jų darbo laiką, pasitelkus bendruomenių narius ar kitų institucijų darbuotojus bei sudarius su jais bendradarbiavimo sutartis. Bus siūloma savanoriškais ar sutartiniais pagrindais įsitraukti kaimo vietovėje esančių kitų institucijų (dienos centrų, daugiafunkcių centrų, Pasvalio kultūros centro skyrių) darbuotojus į bibliotekos veiklas, sudarant sąlygas naudotis kaimo biblioteka, jos dokumentų fondu, inventoriumi, turima įranga.

Pertvarkant ar uždarant kaimo bibliotekas bus atsižvelgiama į:

- Mikrorajono gyventojų skaičių,
- Pagrindinius veiklos rodiklius,
- Atstumą iki artimiausios bibliotekos,
- Bibliotekos patalpų būklę,
- Dalyvavimą projektinėje veikloje ir bibliotekos verslumą,
- Bibliotekos vykdomą veiklą, partnerystę ir svarbą bendruomenėje.

Planuojama stiprinti mobilų darbą. Siekiant išnaudoti visus Mobilios bibliotekos privalumus aptarnaujant rajono gyventojus (ateityje uždarius ar pertvarkant neperspektyvias kaimo bibliotekas) bei teikiant *Vieno langelio* paslaugą – planuojama įsigyti gamyklinę mobilią biblioteką (automobilį(-us)), suburti mobilią komandą/komandas pradžioje iš viešosios bibliotekos darbuotojų, vėliau įtraukiant ir Joniškėlio m. bei seniūnijų teritorijose esančių bibliotekų darbuotojus, tuo pagrindu sukurti mobilių paslaugų teikimo tinklą, ir pagal sudarytą maršrutą, gyventojų poreikius ir pageidavimus – aptarnauti priemiestinių ir atokių kaimų gyventojus. Mobilios bibliotekos koordinatorius išsiaiškintų aptarnaujamų mikrorajonų gyventojų skaitymo poreikius, įvairių renginių ir edukacijų, paslaugų, gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymų, juos planuotų, organizuotų bei koordinuotų, rūpintųsi mobilios komandos veikla. O mobili komanda užtikrintų sklandų paslaugų teikimą gyventojams, aptarnaujant vartotojus, teikiant knygnešystės ir *Vieno langelio* paslaugas.

Planuojama ieškoti naujų finansavimo šaltinių. Vykdant rajono bibliotekų veiklos ir tinklo pertvarką, kuri **detalizuojama programos priemonių plane,** svarbu įvertinti lėšų panaudojimo efektyvumą ir veiksmingumą, nes Programoje numatytiems Bibliotekų tikslams ir uždaviniams pasiekti reikalingos lėšos bei nuoseklus ir kryptingas darbas. Lėšų bibliotekos sieks gauti ne tik iš rajono savivaldybės biudžeto, bet ir per tarptautinius, ES ir kitus projektus. Projektinės lėšos bus nukreipiamos ne tik Viešosios bibliotekos, tačiau ir perspektyvių padalinių veiklų stiprinimui.

Prognozės:

- Optimizuojant bibliotekų veiklą ir uždarius kaimo bibliotekas dalis bibliotekininkų neteks darbo, todėl padidės lėšų poreikis (išeitinės kompensacijos), dalis darbuotojų bus nepatenkinti pasikeitusiu darbo pobūdžiu.

- Uždarius kaimo biblioteką darbuotojams bus siūloma dirbti kitoje bibliotekoje (pagal galimybes), darbuotojui, kurio netenkins pateikti pasiūlymai, bus siūlomas kitas darbas, sudarytos galimybės persikvalifikavimui ar kompetencijų tobulinimui.

- Kasmet bus peržiūrimi darbo krūviai, tariamasi su pensinio amžiaus darbuotojais dėl jų tolimesnio darbo.

- Vykdant bibliotekų veiklos ir tinklo optimizavimą bus racionaliau naudojamos lėšos, efektyvesnis valdymas, plačiau panaudojamos darbuotojų kompetencijos, teikiamos paslaugos labiau atitiks vartotojų poreikius, stiprės bibliotekos kaip bendruomenės centro įvaizdis.

- Bibliotekų veiklos ir tinklo optimizavimo programos įgyvendinimui preliminariai reikės Pasvalio rajono savivaldybės ir projektinių lėšų – 562 243 Eur, bus sutaupyta 52 186 Eur.

Siūlymai:

1. Sutaupytas lėšas bibliotekų tinklo optimizavimo metu panaudoti perspektyvių bibliotekų veiklos plėtrai, jų atnaujinimui bei modernizavimui, darbuotojų darbo užmokesčio didinimui, mobilaus darbo tobulinimui ir paslaugų gerinimui.

2. Įvertinti bibliotekų galimybes ir potencialą platesniam panaudojimui bendruomenių viešųjų paslaugų bei informacinių poreikių plėtrai, neatmetant galimybės bibliotekoms, turinčioms visą infrastruktūrą, ateityje tapti daugiafunkciais centrais.

3. Uždarytų bibliotekų kompiuterinę ir kitą įrangą panaudoti perspektyvių bibliotekų veiklų plėtrai, dokumentų fondus, vadovaujantis teisės aktais bei esant poreikiui perduoti bendruomenėms, įkuriant Knygų išdavimo taškus.

4. Kasmet analizuoti demografinę situaciją ir, esant poreikiui, teikti Savivaldybės tarybai svarstyti Bibliotekų veiklos ir tinklo optimizavimo programos Priemonių plano pakeitimus.

IV. PASVALIO RAJONO BIBLIOTEKŲ VEIKLOS IR TINKLO OPTIMIZAVIMO 2023–2026 METAMS PRIEMONIŲ PLANAS

Veiklų kryptys	*Įgyvendinimo priemonės*	*Investicijų šaltinis (Eur)*	*Sutaupyta lėšų (Eur)*	*Partneriai*	*Terminas*	*Atsakingas asmuo*	*Rezultatas*
1. Viešosios bibliotekos ir perspektyvių padalinių veiklų ir tinklo stiprinimas, įrodant bibliotekų kuriamą vertę	Vartotojų poreikių analizės atlikimas	1000	Nėra	Bendruomenės	2023 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Nustatyti vartotojų poreikiai
	Kaimiškoje vietovėje esančių institucijų veiklų sinergijos galimybių analizės atlikimas	Nėra	Nėra	Pasvalio rajono savivaldybės administracijos švietimo ir sporto skyrius, socialinės paramos skyrius, Pasvalio kultūros centras	2023 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Užtikrintas kaimiškoje vietovėje kultūros-švietimo židinys
	Mobilių komandų stiprinimas	0,5 etato vairuotojo įvedimas – papildomos lėšos – 5620 Eur.	Nėra	Bendruomenės, savanoriai	2023 m. 2023 m. 2024 m.-2026 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Sukurta skaitytojų poreikius atitinkančių kokybiškų mobilių paslaugų teikimo sistema
	Atviro jaunimo centro mobilaus darbo su jaunimu organizavimas	Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	Nėra	Bendruomenės, savanoriai, jaunimo organizacijos	2023–2026 m.	Atviras jaunimo centras, kultūrinės	Užtikrinta Pasvalio rajono jaunimo užimtumo kokybė

		projektinis finansavimas (sėkmės atveju vid. 15000 Eur per metus)				veiklos vyriausiasis vadybininkas	
	Rajono knygnešių tinklo formavimas	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra	Bendruomenės, Savanoriai, socialiniai darbuotojai	2023–2026 m.	VB vartotojų aptarnavimo centras, padaliniai	Išspręstas rajono gyventojų aptarnavimas namuose, padidinti skaitomumo rodikliai
	Paslaugos „Vienas langelis“ viešinimo renginiai ir veikla	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra	Bendruomenės, kultūros-švietimo įstaigos, seniūnijos	2023–2026 m.	Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras	Greitas ir kokybiškas informacijos priėmimas ir teikimas
	Struktūrinių padalinių veiklos sinergija	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra		2023–2026 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Užtikrintas paslaugų teikimo vartotojams kompleksiškumas
	RFID sistemos diegimas (II etapas), įsigyjant 1 savitarnos įrenginį, dokumentų tikrinimo įrangą.	Projektinės lėšos, savivaldybės lėšos 20 000 Eur	Nėra		2023 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Modernizuoti vartotojų aptarnavimo procesai: papildyta knygų išdavimo/gavimo savitarnos sistema, užtikrintas dokumentų saugumas, palengvintas ir sutrumpintas dokumentų fondo inventorizavimo darbas
	Viešosios bibliotekos ir	Kasmet po 2000 Eur (savivaldybės lėšos)	Nėra	Nacionalinė M. Mažvydo	2023–2026 m.	Viešosios bibliotekos	Sustiprintos ar įgytos naujos

	padalinių darbuotojų kompetencijų stiprinimo renginiai			biblioteka, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka		administracija	Viešosios bibliotekos ir padalinių darbuotojų kompetencijos
	Projektinės veiklos užtikrinimas, stiprinant vyriausiojo kultūrinės veiklos vadybininko pareigybę ir sudarant darbo grupes	Kasmet ne mažiau 3000 Eur projektinių lėšų, savivaldybės kofinansavimas	Nėra	Bendruomenės, kultūros-švietimo įstaigos	2023–2026 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Gautos papildomos lėšos veiklų modernizavimui ir kokybei užtikrinti
	Neperspektyvių kaimo bibliotekų uždarymas: Kraštų Žadeikonių Dagių Deglėnų	Lėšos išeitinėms išmokoms: 1460,00 Eur 1123,00 Eur	 4500,00 Eur 7676,00 Eur 7125,00 Eur 7431,00 Eur (paskaičiuotos lėšos periodiniams leidiniams, naujų knygų įsigijimui, darbo užmokestis pagal etato dydį vieniems metams)		 2024 2024 2025 2025	Pasvalio rajono savivaldybės taryba, Viešosios bibliotekos administracija	Optimizuotas Pasvalio rajono bibliotekų tinklas
	Priemiestinių kaimo bibliotekų	Lėšos išeitinėms išmokoms:					

	uždarymas: Diliauskų Valakėlių	985,00 Eur	6726,00 Eur 4124,00 Eur (paskaičiuota patalpų šildymas, elektra, vanduo, lėšos periodiniams leidiniams, naujų knygų įsigijimui, darbo užmokestis pagal etato dydį)		2026 2026		
2. Bibliotekos valdymo gerinimas	Vidinių bibliotekos procesų nuolatinis stebėjimas, analizė ir gerinimas	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra	Nėra	2023–2026	Viešosios bibliotekos administracija	Įdiegta informavimo ir komunikavimo sistema, užtikrinanti efektyvesnį personalo, finansų ir bibliotekos veiklų valdymą užtikrinta lyderystė, vadybinė darbo kultūra
	Vidaus kontrolės politikos turinio nuolatinė priežiūra	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra	Nėra	2023–2026 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Nustatytos rizikos, laiku pašalinti veiklos kontrolės srityje atsakingų asmenų nustatyti trūkumai ir jų atsiradimą

							lemiantys veiksniai
	Darbuotojų tobulinimo sistemos (Kaizen) atnaujinimas ir įdiegimas	Papildomų lėšų poreikio nėra	Esant geriems pasiūlymams, galimas lėšų taupymas	Nėra	2023-2026 m.	Bibliotekos administracija	Optimizuoti darbo veiksmai ir metodai, įtraukiant darbuotojus į bibliotekos veiklos našumo kėlimą, indikuota aukštesnio lygio organizacijos kultūra
	Bibliotekos struktūros peržiūrėjimas, įkuriant erdves (sveikatos, kūrybos), užtikrinančias socialinę integraciją ir kūrybiškumą, profesoriaus Algio Mickūno filosofijos centro stiprinimas	Projektinės lėšos Per metus veiklai skiriama ne mažiau 1000 Eur	Nėra	Prof. Algis Mickūnas, Savivaldybės administracijos švietimo ir sporto skyrius, Trečio amžiaus universitetas, Visuomenės sveikatos biuras	2023–2023 m.	Viešosios bibliotekos administracija, Kultūrinės veiklos vyriausiasis vadybininkas	Optimizuota bibliotekos struktūra, užtikrinta paslaugų įvairovė
	Nuolatinė pareigybių, darbo krūvių analizė, etatų dydžių perskirstymas	Papildomų lėšų poreikio nėra	Perskirsčius krūvius galimas lėšų taupymas	Nėra	2023–2026 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Užtikrintas racionalus lėšų naudojimas, užtikrintas pareigybės užimtumas ir vartotojų poreikius atitinkančių paslaugų teikimas

	5S, PDCA metodų taikymas	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra	Nėra	2023	Visi darbuotojai	Taikant 5S metodą identifikuota problema, apibrėžta dabartinė situacija, atlikta priežasčių analizė, numatyti sprendimo būdai, taikant PDCA metodą paskirstytos valymo/tvarkymo užduotys; abiem metodais pagerinta bibliotekos veiklos ir darbo aplinka.
3.Bendradarbiavimo su institucijomis didinimas, veiklų sinergijos paieška, partnerystės plėtra	Susitikimai su Pasvalio bendruomenių sąjunga, vietos bendruomenėmis, kitomis institucijomis	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra	Bendruomenės, Dienos užimtumo centrai, daugiafunkciai centrai, formalaus ir neformalaus ugdymo įstaigos, Pasvalio kultūros įstaigos	2023–2026	Viešosios bibliotekos administracija, padalinių darbuotojai	Įvertintas bibliotekos reikalingumas bendruomenei
	Savanorių telkimo renginių organizavimas	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra	Bendruomenės, Dienos užimtumo centrai, daugiafunkciai centrai,	2023–2026 m.	Vartotojų aptarnavimo centras, padaliniai	Sukurtas ir plėtojamas savanorių tinklas, padedantis bibliotekų veiklos kokybės gerinimui

				formalaus ir neformalaus ugdymo įstaigos, Pasvalio kultūros įstaigos			
	Psichologinės pagalbos teikimas	Papildomų lėšų poreikio nėra	Nėra	Pasvalio rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnyba, Pasvalio visuomenės sveikatos biuras	2023–2026	Viešosios bibliotekos administracija, Atviras jaunimo centras	Nuolat gerinama vartotojų ir darbuotojų psichologinė ir emocinė būsena
4. Viešosios bibliotekos ir padalinių infrastruktūros gerinimas	Naujos Mobilios bibliotekos įsigijimas	75 tūkst. (projektinės, savivaldybės lėšos)	Taupomos išlaidos automobilio išlaikymui per metus 2376 Eur, (paskaičiuota, kai įsigyjamas mikroautobusas VW Multivan, dyzelinas, per metus nuvažiuoja 4920 km, 1 litro kaina 1,90 Eur, metinės automobilio išlaikymo sąnaudos 1900 Eur, senojo bibliobuso išlaikymo	Nėra	2024 m.	Viešosios bibliotekos administracija, kultūrinės veiklos vyriausiasis vadybininkas	Užtikrintos kokybiškos ir savalaikės mobilios paslaugos, įkurtas mobilių paslaugų tinklas

			sąnaudos 4276 Eur)				
	Viešosios bibliotekos 1 aukšto ir prieigos remonto darbai, trūkstamų baldų įsigijimas	110000 Eur Savivaldybės lėšos, projektinės lėšos	Nėra	Nėra	2023 m.	Pasvalio rajono savivaldybės administracija Viešosios bibliotekos administracija	Baigta Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos renovacija
	Joniškėlio miesto bibliotekos infrastruktūros atnaujinimas	197 955 Eur (valstybės lėšos, savivaldybės kofinansavimas)	Bus taupomos šildymo išlaidos	Nėra	2024–2026 m.	Pasvalio rajono savivaldybė, Joniškėlio miesto seniūnija, Viešosios bibliotekos administracija	Suremontuotos Joniškėlio miesto bibliotekos patalpos, atnaujintas inventorius
	Knygomato prie viešosios bibliotekos įrengimas ir veiklos sklaida	Projekto „Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui su aplinka“ lėšos (3100 Eur)	Nėra	Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka	2023 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Efektyvios ir šiuolaikiškos paslaugos sukūrimas: sudarytos sąlygos vartotojams pasiimti knygas 24/7
	Nuolatinis kompiuterinės įrangos atnaujinimas	Nacionalinių projektų lėšos (vid. 3000 Eur per metus)	Nėra	LR kultūros ministerija, Nac. Martyno Mažvydo biblioteka	2023–2026 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Užtikrintos kokybiškos skaitmeninio raštingumo ir medijų informacinio raštingumo paslaugos

	Kaimo padalinių atnaujinimas pagal poreikį	Savivaldybės lėšos	Nėra	Seniūnijos	2023 – 2026 m.	Viešosios bibliotekos administracija, Pasvalio rajono savivaldybės administracija, Seniūnijos	Modernios ir patrauklios bibliotekų patalpos
	Naujo automobilio įsigijimas	Projektinės lėšos, savivaldybės lėšos 50 tūkst.	Taupomos automobilio išlaikymo lėšos 1275 Eur (paskaičiuota, kai įsigyjamas automobilis, kuro sistema hibridas, benzinas, 1 litro kaina 1,60 Eur, metinė rida 11130 km, metinės automobilio išlaikymo sąnaudos 1600 Eur, senojo automobilio Renault Espace metinės išlaikymo sąnaudos 2955 Eur)	Nėra	2023 m.	Viešosios bibliotekos administracija	Racionaliai naudojamos kuro išlaidos, sudarytos patogios darbo sąlygos, pagerintas bibliotekos įvaizdis

1 priedas. ***Bibliotekų tinklo žemėlapis***

2 priedas. ***Gyvenvietėje esančios kultūros - švietimo įstaigos***

Eil. Nr.	Biblioteka	Gyvenvietėje yra:			Biblioteka viename pastate su kultūros – švietimo įstaigomis
		Mokykla, kitos ugdymo įstaigos	**Daugiafunkcis centras (DC)/Vaikų dienos centras(VDC)/Parapijos vaiko dienos centras(PVDC)**	**Kultūros centras**	
1.	Dagių	-	DC	-	Su daugiafunkciu centru
2.	Daujėnų	Lėvens pagr. mokyklos Daujėnų skyrius	-	+	Su Lėvens pagr. mokyklos Daujėnų skyriumi (biblioteka sujungta su mokyklos biblioteka, fondai sudėti atskirai)
3.	Deglėnų	-	DC	-	Su daugiafunkciu centru
4.	Diliauskų	-	-	+	Su kultūros centru
5.	Girsūdų	-	-	-	-
6.	Grūžių	vaikų globos namai	PVDC	-	Su PVDC
7.	Gulbinėnų	-	DC	+	Su kultūros centru, daugiafunkciu centru
8.	Jurgėnų	Pumpėnų gimnazijos Kalno ikimokykl. ugd. skyrius	-	+	Su Pumpėnų gimnazijos Kalno ikimokykl. ugd. Skyriumi, Kultūros centru
9.	Kiemėnų	-	VDC	-	Su VDC
10.	Kraštų	-	-	-	-
11.	Kriklinių	Pumpėnų gimnazijos Kriklinių ikimokykl. ugd. sk.	-	+	Su Pumpėnų gimnazijos Kriklinių ikimokykl. ugd. skyriumi, Kultūros centru
12.	Krinčino	Krinčino A. Vienažindžio progimnazija	PVDC	+	Su progimnazija, kultūros centru (biblioteka sujungta su progimnazijos biblioteka, fondai sudėti atskirai)
13.	Meškalaukio	-	DC	-	Su daugiafunkciu centru
14.	Mikoliškio	Pumpėnų gimnazijos Mikoliškio ikimokykl. ugd. skyrius	-	+	Su kultūros centru
15.	Nairių	-	-	-	-
16.	Nakiškių	-	DC	-	Su daugiafunkciu centru
17.	Namišių	Saločių pagr. mokyklos Namišių skyrius	VDC	-	Su Saločių pagr. mokyklos Namišių skyriumi
18.	Norgėlų	-	DC	-	Su daugiafunkciu centru
19.	Pajiešmenių	Krinčino progimnazijos Pajiešmenių skyrius	-	+	Su kultūros centru
20.	Pumpėnų	gimnazija	-	+	Su gimnazija (biblioteka sujungta su gimnazijos

					biblioteka, fondai sudėti kartu)
21.	Pušaloto	-	-	+	-
22.	Raubonių	-	DC	+	Su kultūros centru
23.	Rinkūnų	-	DC	-	Su vaikų dienos c.
24.	Saločių	Pagrindinė mokykla	DC	+	Su kultūros centru, mokykla, daugiafunkciu centru (biblioteka sujungta su mokyklos biblioteka, fondai sudėti kartu)
25.	Švobiškio	-	DC	-	-
26.	Tetirvinų	Vaikų darželiu	-	-	Su Vaikų darželiu
27.	Ustukių	Lėvens pagr. mokyklos Ustukių skyrius	-	+	Su kultūros centru
28.	Valakėlių	Lėvens pagr. mokyklos Valakėlių skyrius	-	+	Su kultūros centru
29.	Vaškų	gimnazija	-	+	Su kultūros centru
30.	Žadeikonių	-	DC	-	Su daugiafunkciu centru
31.	Žilpamūšio	-	DC	-	Su daugiafunkciu centru
32.	Joniškėlio	Gimnazija, Joniškėlio ir Narteikių skyriai (ikimokykl./priešmokykl. ugd.)	-	+	Su kultūros centru

3 priedas. ***Bibliotekų veikla***

Eil. Nr.	Kaimo biblioteka	Mikrorajono gyventojų skaičius (aptarnaujamų kaimų sk.)2019/**2020**	Atstumas iki artimiausios bibliotekos (km)	Registruotų vartotojų skaičius **2019/2020**	Bibliotekos lankytojų skaičius **2019/2020/ 2022.01.01.**	Dokumentų išduotis **2019/2020/ 2022.01.01**	Užimtas etatas 2021/ **2022**
1.	Dagiai	155 (7)/**135(7)**	Kiemėnai-10;Saločiai-10;Namišiai-15	43/41	3949/1927/ 1022	2106/1499/ 2015	0,5/ 0,5
2.	Daujėnai	636 (14)/**601(14)**	Girsūdai-5;Rinkūnai-7;Krikliniai-10	152/157	6968/3599/ 2995	4767/4066/ 4544	0,75/ 0,75
3.	Deglėnai	197 (4)/ **156(4)**	Norgėlai-6;Pušalotas-8;Joniškėlis-9	70/79	1893/1025/ 2567	2008/1844/ 2021	0,5/ 0,5
4.	Diliauskai	678 (10)/**678(10)**	Pasvalys-3;Krinčinas-9;Girsūdai-11	156/156	3164/1083/ 2175	2511/1623/ 2275	0,5/ 0,5
5.	Girsūdai	502 (8)/**491(8)**	Daujėnai-5;Pasvalys-8;Diliauskai-11	131/119	4176/3357/ 2282	3601/3027/ 2162	0,5/ 0,5
6.	Grūžiai	469 (8)/**429(8)**	Vaškai-7;Joniškėlis-10;Pasvalys-20	153/146	3434/3245/ 2242	4250/3929/ 3116	0,5/ 0,5
7.	Gulbinėnai	286 (15)/**286(15)**	Krinčinas-10;Kraštai-19,6;Pajiešmeniai-17,7.	139/103	7403/4665/ 4292	5085/4774/ 4193	0,75/ 0,75
8.	Jurgėnai	522 (8)/**514(8)**	Rinkūnai-7;Pumpėnai-9;VB-12.	111/116	3680/2708/ 3105	4564/3465/ 3732	0,75/ 0,75
9.	Kiemėnai	320 (1)/**380(1)**	Namišiai-5;Dagiai-10;Saločiai-10	134/131	5367/4739/ 4109	5211/4587/ 4195	0,75/ 0,75
10.	Kraštai	267 (6)/**264(6)**	Pajiešmeniai-6;Raubonys-6	61/57	1593/1345/ 1182	2006/1639/ 1751	0,25/ 0,25
11.	Krikliniai	387 (16)/**376(15)**	Pumpėnai-10;Rinkūnai-5	113/115	2860/1866/ 2246	8188/6212/ 5724	0,5/ 0,5
12.	Krinčinas	654 (11)/**652(11)**	Pajiešmeniai-10;Diliauskai-9;Gulbinėnai-9	213/216	14650/8749 /7830	9559/6684/ 8453	0,5/ 0,5
13.	Meškalaukis	529 (8)/**493(8)**	Joniškėlio-4;Valakėliai-8,5;VB-11.	112/129	3363/5445/ 4134	3520/2454/ 1615	0,5/ 0,5
14.	Mikoliškis	570 (8)/**588(9)**	Pušalotas-3;Pumpėnai-9;Deglėnai-7	92/92	2617/2250/ 2626	2019/1891/ 2035	0,5/ 0,5
15.	Nairiai	372 (8)/**356(8)**	Vaškai-6;Tetirvinai-15;Kiemėnai-18	100/85	3247/1192/ 2297	3521/1821/ 3702	0,5/ 0,5
16.	Nakiškiai	323 (5)/**312(5)**	Joniškėlis-8;Norgėlai-6;Meškalaukis-12	96/106	1610/1551/ 1007	2528/2333/ 1255	0,5/ 0,5
17.	Namišiai	462(5)/**513(2)**	Kiemėnai-5;Saločiai-8;Tetirvinai-18	67/56	2400/1997/ 1257	2579/1969/ 1743	0,25/ 0,25
18.	Norgėlai	241 (2)/**244(2)**	Nakiškiai-6;Joniškėlis-8;Deglėnai-6	123/115	3614/3615/ 3505	4688/4320/ 4003	0,75/ 0,75
19.	Pajiešmeniai	554 (4)/**546(4)**	Raubonys-3;Kraštai-6;Krinčinas-10	178/175	6454/5528/ 4086	5262/4826/ 4847	0,75/ 0,75
20.	Pumpėnai	770 (5)/**740(4)**	Rinkūnai-6;Pušaloto-6;Jurgėnų-6.	250/180	7571/1916/ 2521	5405/2235/ 2528	0,5/ 0,5
21.	Pušalotas	784(13)/**753(12)**	Mikoliškis-3;Pumpėnai-6;Deglėnai-8.	256/257	8042/6236/ 8604	6224/7255/ 7585	1/ 1
22.	Rauboniai	685 (12)/**672(12)**	Pajiešmeniai-3;Žilpamūšis-8;Kraštai-6	171/178	5615/4607/ 2054	4786/3401/ 3691	0,75/ 0,75
23.	Rinkūnai	389 (10)/**373(10)**	Daujėnai-7;Pumpėnai-7;Krikliniai-5	106/102	2727/2043/ 2151	2530/2369/ 2292	0,5/ 0,5
24.	Saločiai	978 (10)/**974(10)**	Žadeikoniai-5,5;Namišiai-8;Kiemėnai-8	305/264	12228/ 10108/	9337/7118/ 8008	1/ 1

					11328		
25.	Švobiškis	501 (9)/**473(9)**	Joniškėlis-5;Grūžiai-5;Ustukiai-16	125/138	3549/4224/1779	4978/3844/3492	0,75/0,5
26	Tetirvinai	649 (13)/**631(13)**	Ustukiai-5;Vaškai-10;Namišiai-8	155/134	3768/1587/2171	4795/2880/3610	0,5/0,5
27.	Ustukiai	928 (13)/**916(12)**	VB-6;Tetirvinai-8;Švobiškis-15.	255/224	7101/4040/2712	6797/6053/4232	1/0,75
28.	Valakėliai	445 (10)/**445(10)**	Pasvalys-5;Meškalaukis-8	60	1541/339	1601/426	0,25/0,25
29.	Vaškai	917 (15)/**910(15)**	Nairiai-6;Grūžiai-8;Tetirvinai-12	207/216	8156/4003/7144	7102/4549 4188	1/1
30.	Žadeikoniai	192 (3)/**173(3)**	Saločiai-5;Namišiai-16;Žilpamūšis-11	77/77	2951/2237/3342	4970/3375/3311	0,5/0,5
31.	Žilpamūšis	427 (7)/**415(7)**	Raubonys-5;Pajiešmeniai-8;Tetirvinai-9	67/74	1491/1481/1431	1891/1995/2062	0,25/0,5
32.	Joniškėlis	1893 (13) /**1860(13)**	Meškalaukis-4;Nakiškiai-8;Švobiškis-5	631/613	18920/14011/14834	19165/18100/17501	2/2
33.	Viešoji biblioteka	6888/**6372**	-	2026/1774	65610/30556/31973	148452/46823/36298	31,75/32,0/32,75

4 priedas. ***Patalpų būklė***

Bibliotekos pavadinimas	**Bendras patalpų plotas (naudingas plotas)**	**Patalpų būklė(paskutinio remonto data)**	**Išleista lėšų remontui**	**Apsaugos tipas**	**Šildymo sistemos tipas**	**Patalpų išlaikymas per metus Eur.(2020/2021 m.)**
Dagių kaimo biblioteka	37 (25) kv.m.	Gera, 2007 m. atliktas remontas: pakeisti langai, perdažytos patalpos. 2013 m. ES pr. lėšomis „Universalių daugiafunkcių c. kaimo vietovėse steigimas“ atliktas dalinis bibliotekos patalpų remontas: pakeista el. instaliacija, perdažytos patalpos. Pastatui pakeistas stogas, sutvarkytas fasadas. 2018 m. pakeista šildymo sistema.	3920 Lt	Grotos, signalizacija Grotos, signalizacija	Šildoma elektra	Biblioteka viename pastate su daugiafunkciu centru, medicinos punktu. **Bibliotekai - 941,31 /1118,51**
Daujėnų kaimo biblioteka	72 (72) kv.m	L. gera, 2008 m. kapitalinis remontas.	54,8 tūkst. Lt	Signalizacija	Šildoma dujomis	Biblioteka – mokyklos pastate. **Išlaiko mokykla-873,75/ 1348,80**
Deglėnų kaimo biblioteka	41(41) kv.m	Gera, 2003 m. remontas, signalizacija, langų grotavimas. 2013-2014 m. renovuotas visas pastatas: pakeisti langai, perdažytos patalpos.	4200 Lt	Grotos, signalizacija Signalizacija	Šildoma elektra	Biblioteka viename pastate su daugiafunkciu c.; medicinos punktu; bendruomenės kambariu. **Bibliotekai – 237,8 /552,21**
Diliauskų kaimo biblioteka	100 (92) kv.m.	L. gera, 2006 m. biblioteka įsikėlė į naujas, suremontuotas patalpas.	10600 Lt	Signalizacija	Šildoma dujomis UAB „Lenauda“	Biblioteka viename pastate kartu su kultūros sk., bendruomene. **Bibliotekai - 938,77/1473,30**
Girsūdų kaimo biblioteka	49 (49) kv.m	Gera, 2011 m., perkelta į kitas patalpas. Patenkinama, reikalingas remontas. Atliktas smulkus remontas, pakeisti langai. Remonto išlaidos 2021 m.	- 470,15	Signalizacija	Šildoma elektra	Biblioteka viename pastate su kultūros sk. **Viso pastato komunalinės išlaidos 2732,25 Eur ir kitos išlaidos 289,81/634,25 Bibliotekai**
Grūžių kaimo biblioteka	88 ((88) kv.m Su Lindės-Dobilo muziejumi-131,5 kv.m	Gera, 2004 m. įdėtos grotos, 2005 m. pakeistos grindys, įvesta signalizacija, smulkus remontas. 2019 m. įrengtas Lindės-Dobilo - kampelis, -perdažytos patalpos	2674 Lt 30,00 Eur	Grotos, signalizacija	Šildo Grūžių katilinė.	Biblioteka viename pastate su parapijos vaiko dienos c.; medicinos punktu. **Šildomas visas 1 aukštas 410,89/357,06**
Gulbinėnų kaimo biblioteka	46 (46) kv.m	Gera, 2004 m. įvesta signalizacija, 2010 m. pakeisti langai, perdažyta, pastatytas kieto kuro katilas.	9400 Lt	Signalizacija	Šildoma granulėmis	Biblioteka viename pastate su kultūros sk.; daugiafunkciu c.

Bibliotekos pavadinimas	**Bendras patalpų plotas (naudingas plotas)**	**Patalpų būklė(paskutinio remonto data)**	**Išleista lėšų remontui**	**Apsaugos tipas**	**Šildymo sistemos tipas**	**Patalpų išlaikymas per metus Eur.(2020/2021 m.)**
		2017 m. atliktas remontas, nupirktos langų žaliuzės.	1200,00 Eur			**Bibliotekai - 297,49/299,67**
Jurgėnų kaimo biblioteka	69 (56) kv.m.	Gera, 2005 išorės remontas, 2006 pakeisti langai, planuojama perkelti į kitas patalpas. L. gera: 2013 m. atlikta viso pastato renovacija ES lėšomis. Biblioteka perkelta į erdvesnes patalpas, turi atskirą įėjimą, pastate yra keltuvas neįgaliesiems.	-	Signalizacija	Šildoma elektra	Biblioteka viename pastate su ikimokykl.ugd.sk.; medicinos punktu, kultūros sk.; bendruomene. **Bibliotekai– 399,45/840,17**
Joniškėlio m. biblioteka	190 (130) kv.m	2005 m. remontas, 2006 m. pakeisti langai, durys. 2015 m. skaitykloje sudėtos grindys (laminatas).	12900 Lt 600,00 Eur	Signalizacija	Šildoma malkomis	Biblioteka viename pastate su kultūros centru. **Bibliotekai- 477,49/654,32**
Kiemėnų kaimo biblioteka	108 (46) kv.m.	2005m. pakeisti langai, grotuoti, Įvesta signalizacija. Remonto darbai 2018 m. visam pastatui 2019 m. 2021 m.	6800 Lt 186,00Eur 635,00 Eur 1719,92 Eur.	Signalizacija	Šildoma granulėmis	**Bibliotekai- 197,18/340,47**
Kraštų kaimo biblioteka	99 (45) kv.m.	2004m. pakeisti langai, 2009 m.- įvesta signalizacija, 2009m. pakeisti langai, perdažyta, 2010 m. įrengtas tualetas, pastatytas kieto kuro katilas. 2019 m. pastatytas naujas granulinis kuro katilas 2021 m. remonto išlaidos	14800 Lt 8353,51 62,90	Signalizacija	Šildoma granulėmis	Biblioteka viename pastate su medicinos punktu; bendruomene; koplyčia. **Bibliotekai- 517,75/375,45.**
Kriklinių kaimo biblioteka	63 (48) kv.m	Gera, 2011 m. perkelta į kitas mokyklos patalpas	500 Lt	Signalizacija	Šildoma malkomis	Biblioteka viename pastate su ikimokykl.ugd.sk.; medicinos punktu; kultūros sk.; bendruomene. **Bibliotekai- 132,15/299,58**
Krinčino kaimo biblioteka	77 (70) kv.m	L. gera, 2010 m. perkelta į naujai suremontuotas mokyklos patalpas, 2011m. sumontuotos žaliuzės.	50000 Lt 1400 Lt	Signalizacija	Šildoma dujomis	Biblioteka mokyklos pastate kartu su kultūros c.; vaikų dienos c.; vaikų darželiu. Išlaiko mokykla. **Bibliotekai – 863,00 /562,00**
Meškalaukio kaimo biblioteka	98 (81) kv.m	L. gera, 2007 m. perkelta į naujai suremontuotas mokyklos patalpas. 2019 m. remontas, pakeistas apšvietimas.	13873 Lt 1450,63 Eur	Signalizacija	Šildoma elektra	Biblioteka kartu su daugiafunkciu c., medicinos punktu, kultūros sk. **Bibliotekai-925,84 ir kitos išlaidos 69,98/ 3560,80**
Mikoliškio kaimo	60 (46) kv.m.	Gera, 2003 m. ir 2006 m. atlikti	8543 Lt	Grotos, signalizacija	šildoma dujomis	Biblioteka viename

Bibliotekos pavadinimas	**Bendras patalpų plotas (naudingas plotas)**	**Patalpų būklė(paskutinio remonto data)**	**Išleista lėšų remontui**	**Apsaugos tipas**	**Šildymo sistemos tipas**	**Patalpų išlaikymas per metus Eur.(2020/2021 m.)**
biblioteka		remonto darbai, pakeisti langai, signalizacija, grotavimas.				pastate su kultūros c. **Bibliotekai-118,8/ 389,05**
Nairių kaimo biblioteka	130 (130) kv.m	Patenkinama, 2008 m. įvesta signalizacija, 2009 m. smulkus remontas. 2017 m. biblioteka perkelta į kitas naujai suremontuotas patalpas/ pastatytas naujas granulinis šildymo katilas.	2284 Lt	Signalizacija Signalizacija	Šildoma granulėmis	Biblioteka viename pastate su kultūros sk.; bendruomene. **Bibliotekai-380,85/ 475,01**
Nakiškių kaimo biblioteka	50 (50) kv.m	Patenkinama, reikalingas remontas. L. gera: 2019 m. atliktas remontas, atnaujintas apšvietimas.	- 640,78 Eur	Grotos, signalizacija Signalizacija	Šildoma malkomis	Biblioteka viename pastate su daugiafunkciu c., med.punktu. **Bibliotekai-107,9/ 241,65**
Namišių kaimo biblioteka	54 (48) kv.m	Gera, 2006 m. pakeisti langai. Remonto darbai: 2018 m. 2019 m. 2021 m.	 529,50 Eur 635,17 Eur 47,92 Eur.	Signalizacija	Šildoma malkomis	Biblioteka viename pastate su pagrindinio ugd.skyriumi. **Bibliotekai-518,64/ 539,72**
Norgėlų kaimo biblioteka	130 (107) kv.m	L. gera, 2008 m. perkelta į naujas patalpas.	17627 Lt	Signalizacija	Kondicionierius	Biblioteka viename pastate su kultūros sk.; medicinos punktu; daugiafunkciu c.; bendruomene. **Bibliotekai-298,59/679,27**
Pajiešmenių kaimo biblioteka	60 (50) kv.m	Gera, 2004 m. įvesta signalizacija, 2009 m. atliktas remontas. 2015 m. kapitalinis remontas projekto lėšomis.	6000 Lt 344926,83 Eur	Signalizacija	Šildoma granulėmis	Biblioteka viename pastate su KC, bendruomene. **Bibliotekai – 348,71/ 577,80**
Pumpėnų kaimo biblioteka	104 (104) kv.m	L.gera, 2004 m. perkelta į naujas patalpas mokykloje.	-	Signalizacija	2020 m. šildė anglimis, nuo 2021 m. - dujomis	Biblioteka mokyklos pastate. **Išlaiko mokykla-1751,33 / 3598,55**
Pušaloto kaimo biblioteka	120 (117) kv.m	Gera, 2004 m. remontas, įrengta signalizacija, 2006 m. šarvuotos durys. L. gera. 2015 m. kapitalinis remontas; 2017 m. uždėtos žaliuzės. *2020 m klimato kontrolei palaikyti įrengtas kondicionierius.*	3357 Lt 10 000,00 Eur 1400,00 Eur	Signalizacija	Kondicionierius	**Biblioteka - 364,06/ 3296,75**
Raubonių kaimo biblioteka	45 (45) kv.m.	Gera, 2005 m. pakeisti langai, perdažytos patalpos.	3862 Lt	Grotos, signalizacija	Šildoma elektra	Biblioteka viename pastate su medicinos punktu; kultūros sk.; bendruomene.

Bibliotekos pavadinimas	Bendras patalpų plotas (naudingas plotas)	Patalpų būklė(paskutinio remonto data)	Išleista lėšų remontui	Apsaugos tipas	Šildymo sistemos tipas	Patalpų išlaikymas per metus Eur.(2020/2021 m.)
						Bibliotekai – 485,71/ 1043,10
Rinkūnų kaimo biblioteka	34 (34) kv.m	Gera, 2005 m remontas. 2017 m. pakeisti langai, kasmet perlakuojamos grindys.	4500 Lt 1034,00 Eur	Grotos, signalizacija	Šildoma malkomis	Biblioteka viename pastate su vaikų dienos c.; bendruomene, medicinos punktu. **Bibliotekai – 56,1 ir kitos išlaidos – 20 /93,98**
Saločių kaimo biblioteka	123 (123) kv.m	L. gera, 2005 m. atliktas kapitalinis remontas.	283838 Lt	Signalizacija	Šildoma šiaudais	Biblioteka mokyklos pastate, kartu su kultūros c.; daugiafunkciu c.; **Bibliotekai – 559,91/ 934,80**
Švobiškio kaimo biblioteka	85 (58) kv.m.	L. gera, 2006 m. atliktas kapitalinis remontas. 2018 m. atliktas remontas, pakeistas apšvietimas.	21464 Lt 385,91 Eur	Signalizacija	Šildoma elektra	Biblioteka viename pastate su med.punktu, bendruomene. **Bibliotekai - 330,98/ 1135,02**
Tetirvinų kaimo biblioteka	44 (44) kv.m	Patenkinama, 2004 m. įdėtos grotos, 2008 m. įrengta signalizacija, 2009 m. sutvarkytas elektros įvadas, smulkus remontas L. gera – 2015 m. perkelta į renovuotą pastatą.	2741 Lt Projekto lėšomis	Signalizacija	Šildo Vaškų sen. malkomis. Nuo 2021-2022 m. šildymo sezono – šildoma granulėmis	Biblioteka viename pastate su bendruomene, Vaikų darželiu. **Bibliotekai – 417,21/ 432,92**
Ustukių kaimo biblioteka	93 (61)kv.m.	L. gera: 2014-2015 m. patalpos renovuotos	ES projekto lėšomis	Signalizacija	Šildoma dujomis UAB „Lenauda“	Biblioteka viename pastate su kultūros c.; medicinos punktu; bendruomene. **Bibliotekai – 386,3/ 842,91**
Valakėlių kaimo biblioteka	51 (42) kv.m	Patenkinama, numatytas remontas L. gera: renovuotas pastatas ir vidaus remonto darbai 2015m.	- ES projekto lėšomis	Signalizacija	Šildoma granulėmis.	Biblioteka viename pastate su kultūros c.; bendruomene. **Bibliotekai – 431,27/ 412,33**
Vaškų kaimo biblioteka	126 (97) kv.m	L. gera, 2005 m. remontas, 2008 m. įvesta signalizacija, 2009 m.	5807 Lt	Signalizacija	Šildoma malkomis	Biblioteka viename pastate su kultūros c.

Bibliotekos pavadinimas	**Bendras patalpų plotas (naudingas plotas)**	**Patalpų būklė(paskutinio remonto data)**	**Išleista lėšų remontui**	**Apsaugos tipas**	**Šildymo sistemos tipas**	**Patalpų išlaikymas per metus Eur.(2020/2021 m.)**
		remontas, 2010m. kapitalinis remontas L. gera: 2017 m. atliktas remontas ir naujose patalpose įrengta ekspozicija; 2018 m. įdėtos durys ir nuimtos grotos pakeistos stiklo paketu. 2019 m. pakeistos lubos, sudėtos grindys.	1273,00 Eur 370,00 Eur 4239,59 Eur			**Bibliotekai-559,87/ 514,86**
Žadeikonių kaimo biblioteka	77 (68) kv.m.	Gera, 2008 m. atliktas remontas, pakeistas stogas. L. gera: 2013 m. atlikta viso pastato renovacija, pakeisti langai, durys.	11335 Lt Lėšos iš ES projekto „Universalių daugiafunkcių c. kaimo viet.steigimas“	Grotos, signalizacija Nuimtos grotos, yra signalizacija	Šildoma elektra	Biblioteka viename pastate su daugiafunkciu c.; bendruomene. **Bibliotekai – 352,70/ 636,69**
Žilpamūšio kaimo biblioteka	112 (100) kv.m.	L. gera, 2005m. atliktas kapitalinis remontas.	apie 40000 Lt	Signalizacija	Šildoma dujomis UAB „Lenauda“	Biblioteka viename pastate su medicinos punktu, kultūros sk.; daugiafunkciu c.; bendruomene. **Bibliotekai-939,22/ 1560,45**
Viešoji biblioteka	1 725,16 (1390) kv.m.	**2019** m. rekonstruota biblioteka: buvo pastatyta mansarda su dvišlaitiniu stogu. Įrengta oranžerija, sumontuotos jungtys – antro ir trečio aukštų tilteliai. Rekonstruotos III aukšto vaikų erdvės patalpos, IV aukšte įrengtos erdvės: šeimos kambarys ir žaisloteka, kūrybos ir edukacijos erdvė, individualių kūrybinių užsiėmimų erdvė, jaunimo erdvė. **2020** m. įdiegta RFID sistema, suremontuotas Vieno langelio kabinetas. **2020** m. pabaigtos įrengti IV aukšto patalpos-Rašytojų erdvė, poilsio zonos, san.mazgai, knygų saugykla. Suremontuotos III aukšto patalpos Administracijai; Suremontuotos II aukšto patalpos: garso ir vaizdo įrašų studija, skaitykla, serverinė, pagalbinė patalpa, san. mazgai. Įrengtas keltuvas, rekuperacinė vėdinimo sistema.		Signalizacija, vaizdo stebėjimo sistema	Centralizuotas. Rekuperacinė vėdinimo sistema	**10.395,00/14.416,00**

5 priedas

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos procesų žemėlapis

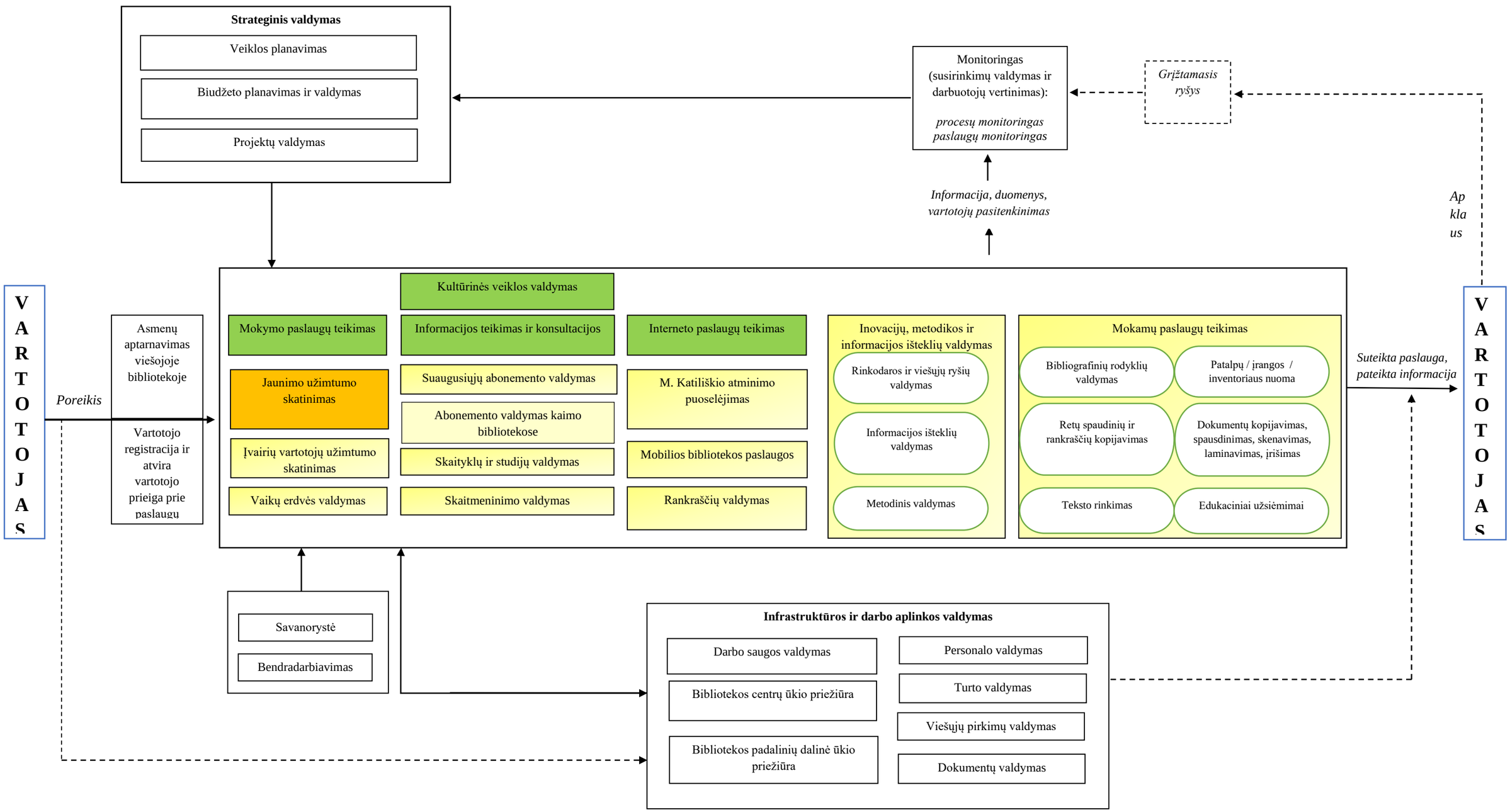

***Paaiškinimai:**

Proceso šeimininkų (padalinių) sąrašas pateiktas sekančiame puslapyje; Procesai, kurie nesujungti rodyklėmis, apima visą organizacijos veiklą.

(ištisinė linija) nurodo tiesioginę sąsają tarp procesų.

(punktyrinė linija) nurodo galimą sąsają tarp procesų.

Geltona spalva pažymėti viešosios bibliotekos procesai, **oranžine** spalva pažymėti atviro jaunimo centro procesai, bendri procesai, t.y. tiek bibliotekos, tiek atviro jaunimo centro pažymėti **žalia** spalva

Procesų dalyvių (šeimininkų) sąrašas

Administracija

- Bibliotekos direktorius
- Personalo administratorius
- Buhalteris
- Pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams
- Kultūrinės veiklos vyriausiasis vadybininkas

Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras (centro vedėjas)

- Metodikos ir viešųjų ryšių grupė (metodininkas)
- Informacijos išteklių formavimo padalinys (padalinio vedėjas, bibliotekininkas)

Mobili biblioteka (bibliotekininkas)

Ūkio skyrius (pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams)

Pasvalio atviras jaunimo centras (socialinis pedagogas, edukatorius)

Kaimo bibliotekos (bibliotekininkas, padalinio vedėjas)

Vartotojų aptarnavimo centras (centro vedėjas)

Informacijos, mokymo ir dokumentavimo skyrius (bibliografas)

- Interneto skaitykla, verslo biblioteka, informacijos ir užsienio kalbų skaitykla (bibliografas)
- Rankraštynas (bibliotekininkas)
- Kraštiečių dovanotų knygų fondas, skaitmeninimo sektorius, Mariaus Katiliškio atminimo kambarys, Jono Mikelinsko biblioteka (bibliotekininkas)

Suaugusiųjų ir vaikų aptarnavimo skyrius (bibliotekininkas)

- Vaikų erdvės abonementas, vaikų erdvės skaitykla (bibliotekininkas)
- Suaugusiųjų abonementas (bibliotekininkas)
- Erdvė „Mono arba Stereo“ (bibliotekininkas, Vaizdo ir garso įrašų studijos veiklos organizatorius)
- Edukacijų erdvė, Šeimos kambarys (bibliotekininkas)

Procesas	Proceso dalyvis (-iai)	Proceso šeimininkas (-ai)
PASLAUGŲ VALDYMAS IR TEIKIMAS		
Mokymo paslaugų teikimas	Vartotojų aptarnavimo centras Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras Pasvalio atviras jaunimo centras Kaimo bibliotekos	Bibliotekininkas, bibliografas, metodininkas, socialinis pedagogas, edukatorius
Informacijos teikimas ir konsultacijos	Mobili biblioteka Pasvalio atviras jaunimo centras Kaimo bibliotekos Vartotojų aptarnavimo centras ir visi jo struktūriniai vienetai Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras	Socialinis pedagogas, Centro vedėjas, bibliotekininkas, bibliografas, metodininkas
Interneto paslaugų teikimas	Pasvalio atviras jaunimo centras Kaimo bibliotekos Vartotojų aptarnavimo centras	Socialinis pedagogas, bibliotekininkas, bibliografas,
Kultūrinės veiklos valdymas	Vartotojų aptarnavimo centras ir visi jo struktūriniai padaliniai Kaimo bibliotekos Atviras jaunimo centras	Centro vedėjas, bibliotekininkas, bibliografas, padalinio vedėjas, bibliotekininkas, socialinis pedagogas, kultūrinės veiklos vadybininkas, edukatorius
Mokamų paslaugų teikimas:	Vartotojų aptarnavimo centras ir visi jo struktūriniai vienetai Kaimo bibliotekos	Bibliotekininkas, bibliografas
Retų spaudinių ir rankraščių kopijavimas	Rankraštynas	Bibliotekininkas
Dokumentų kopijavimas, spausdinimas, skenavimo, laminavimas, įrišimas	Vartotojų aptarnavimo centras ir visi jo struktūriniai padaliniai Kaimo bibliotekos	Bibliotekininkas, bibliografas

Procesas	Proceso dalyvis (-iai)	Proceso šeimininkas (-ai)
Patalpų / įrangos / inventoriaus nuoma	Administracija	Bibliotekos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams
Bibliografinių rodyklių valdymas	Informacijos, mokymo ir dokumentavimo skyrius	Bibliotekininkas, bibliografas
Teksto rinkimas	Vartotojų aptarnavimo centras ir visi jo struktūriniai padaliniai Kaimo bibliotekos	Bibliografas, bibliotekininkas
Edukaciniai užsiėmimai	Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras Vartotojų aptarnavimo centras ir visi jo struktūriniai padaliniai Kaimo bibliotekos Atviras jaunimo centras Mobili biblioteka	Metodininkas, bibliotekininkas, bibliografas, socialinis pedagogas, edukatorius
Mobilios bibliotekos paslaugos	Mobili biblioteka	Bibliotekininkas
Suaugusiųjų abonemento valdymas	Suaugusiųjų abonementas	Bibliotekininkas
Abonemento valdymas kaimo bibliotekose	Kaimo bibliotekos	Bibliotekininkas
Įvairių vartotojų užimtumo skatinimas	Vartotojų aptarnavimo centras ir visi jo struktūriniai padaliniai Atviras jaunimo centras Kaimo bibliotekos	Centro vedėjas, bibliotekininkas, bibliografas, socialinis pedagogas, padalinio vedėjas, edukatorius
Skaityklų valdymas	Interneto skaitykla Informacijos ir užsienio kalbų skaitykla Periodikos ir meno skaitykla Vaikų erdvės skaitykla Mediateka	Bibliografas, bibliotekininkas
Studijų valdymas	Vaizdo ir garso įrašų studija	Vaizdo ir garso įrašų studijos veiklos organizatorius
Rankraščių valdymas	Rankraštynas	Bibliotekininkas
Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių valdymas:	Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras	Centro vedėjas
Rinkodaros ir viešųjų ryšių valdymas	Metodikos ir viešųjų ryšių grupė	Metodininkas
Informacijos išteklių valdymas	Informacijos išteklių formavimo padalinys	Padalinio vedėjas
Metodinis valdymas	Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras	Metodininkas, neetatiniai metodininkai
M. Katiliškio atminimo puoselėjimas	Mariaus Katiliškio atminimo kambarys	Bibliotekininkas

Procesas	Proceso dalyvis (-iai)	Proceso šeimininkas (-ai)
Skaitmeninimo valdymas	Skaitmeninimo sektorius	Bibliotekininkas
Vaikų erdvės valdymas	Vaikų erdvės abonementas Vaikų erdvės skaitykla	Bibliotekininkas
Jaunimo užimtumo skatinimas	Pasvalio atviras jaunimo centras Vartotojų aptarnavimo centras Kaimo bibliotekos	Socialinis pedagogas, bibliotekininkas, edukatorius
STRATEGINIS VALDYMAS		
Veiklos planavimas	Administracija Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras	Bibliotekos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams, centro vedėjas
Biudžeto planavimas ir valdymas	Administracija	Bibliotekos direktorius, buhalteris, direktoriaus pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams
Monitoringas (susirinkimų valdymas ir darbuotojų vertinimas)	Administracija Vartotojų aptarnavimo centras Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras	Bibliotekos direktorius, centro vedėjas
Projektų valdymas	Administracija Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras Vartotojų aptarnavimo centras	Bibliotekos direktorius, centro vedėjas, kultūrinės veiklos vadybininkas
INFRASTRUKTŪROS IR DARBO APLINKOS VALDYMAS		
Bibliotekos centrų ūkio priežiūra	Administracija	Pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams
Darbo saugos valdymas	Administracija	Bibliotekos direktorius, pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams
Dokumentų valdymas	Administracija	Bibliotekos direktorius, personalo administratorius
Bibliotekos padalinių dalinė ūkio priežiūra	Administracija	Bibliotekos direktorius, pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams
Personalo valdymas	Administracija	Bibliotekos direktorius, personalo administratorius
Turto valdymas	Administracija	Bibliotekos direktorius, buhalteris, pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams
Viešųjų pirkimų valdymas	Metodikos ir viešųjų ryšių grupė Administracija	Metodininkas, bibliotekos direktorius, buhalteris, pavaduotojas ūkio ir bendriesiems reikalams
KITŲ PROCESŲ VALDYMAS		
Savanorystė	Administracija Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras Vartotojų aptarnavimo centras Atviras jaunimo centras	Bibliotekos direktorius, centro vedėjas, metodininkas, bibliotekininkas, bibliografas, socialinis pedagogas, padalinio vedėjas

Procesas	Proceso dalyvis (-iai)	Proceso šeimininkas (-ai)
	Kaimo bibliotekos	
Bendradarbiavimas	Administracija Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras Vartotojų aptarnavimo centras Atviras jaunimo centras Kaimo bibliotekos	Bibliotekos direktorius, centro vedėjas, metodininkas, bibliotekininkas, bibliografas, socialinis pedagogas, padalinio vedėjas, kultūrinės veiklos vadybininkas

PATVIRTINTA
Pasvalio Mariaus Katiliškio
viešosios bibliotekos direktoriaus
2021 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. P-55

PASVALIO MARIAUS KATILIŠKIO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS STRUKTŪRA

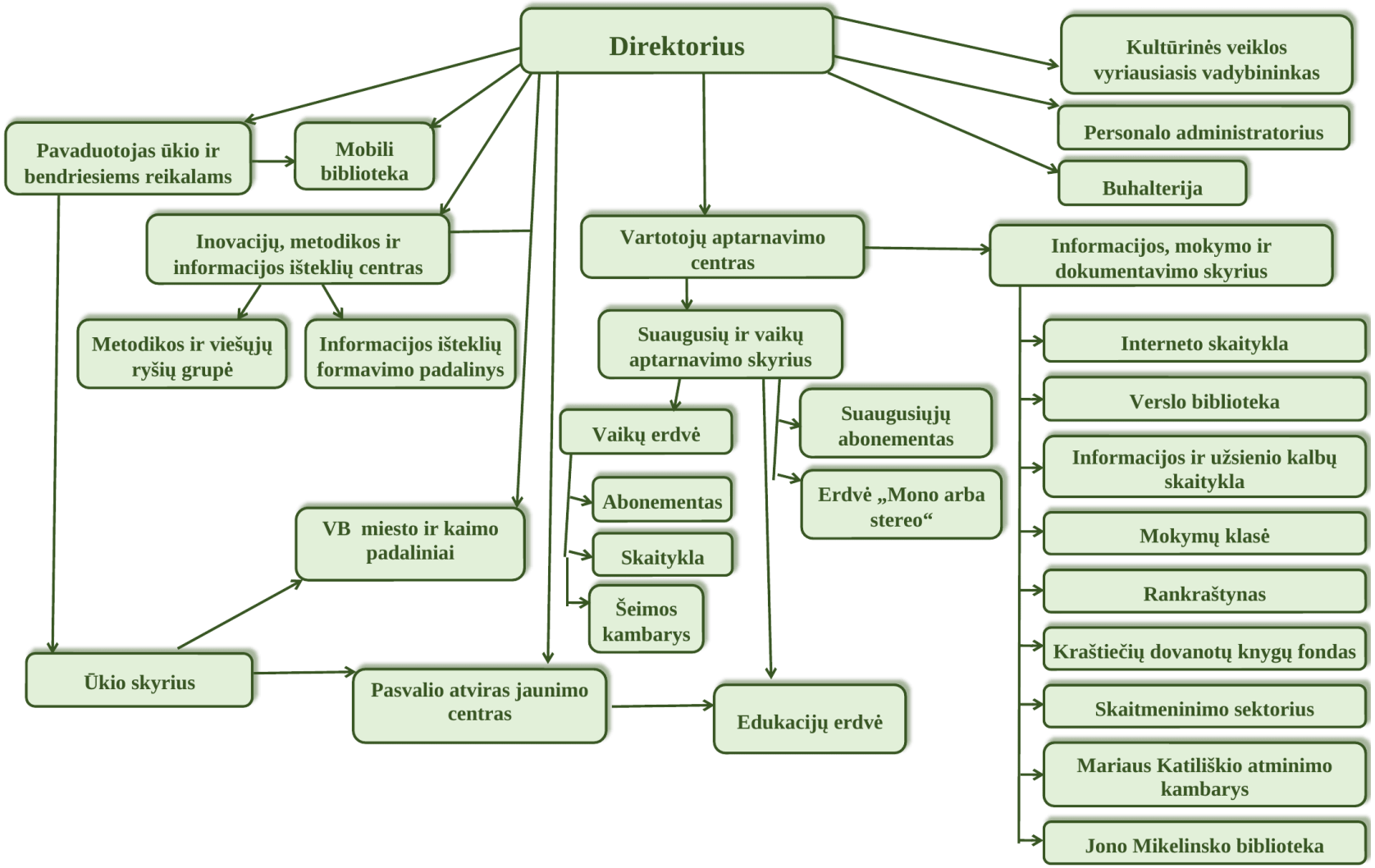

Šaltinis: Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka (http://www.psvb.lt/lt/struktura-ir-kontaktai)